

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EU-sekr.

31. oktober 2001

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Justitsministeriets kopi af hhv. Europa-Kommissionens oplæg til debat om ændring af direktiv 87/102/EØF om forbrugerkredit, Kommissionens brev af 8. juni 2001 samt regeringens høringssvar af 12. oktober 2001.

Materialet er ligeledes sendt til Folketingets Retsudvalg.

173

Dato: 26 OKT. 2001
Kontor: Formueretskontoret
Sagsnr.: 2001-7220/21-0018
Dok.: LTH20435

Afsendt med
E-Post: 26/10-01

JM0234

	En
400 H 2 - 0	

Kære udenrigsminister.

Med henblik på fremsendelse til Folketingets Europaudvalg vedlægger jeg kopi af Europa-Kommissionens oplæg til debat om ændring af direktiv 87/102/EØF om forbrugerkredit, af Kommissionens brev af 8. juni 2001 og af regeringens høringssvar af 12. oktober 2001.

Materialet vil endvidere blive sendt til Folketingets Retsudvalg.

Med venlig hilsen

EUROPA-KOMMISSIONEN

GENERALDIREKTORATET FOR SUNDHED & FORBRUGERBESKYTTELSE

Direktorat B - Forbrugeranliggender
B5 - Finansielle tjenesteydelser

RESUMÉ

1. Baggrund

Med direktiv 87/102/EØF¹ om forbrugerkredit, udarbejdet på grundlag af et forslag fra Kommissionen fra 1979 og senere ændret i 1990 og 1998², blev der skabt en fællesskabsramme for forbrugerkredit. Formålet var at bidrage til oprettelsen af et indre marked på kreditområdet og at indføre fælles minimumsbestemmelser om forbrugerbeskyttelse.

I 1995 fremlagde Kommissionen en beretning om gennemførelsen af direktivet³ og foretog derefter en meget bred høring af de berørte parter. I 1997 fremlagde Kommissionen en sammenfattende rapport over reaktioner og kommentarer på beretningen fra 1995⁴.

Herefter måtte Kommissionen konkludere, at direktivet ikke længere i tilstrækkelig grad svarede til de givne forhold på forbrugerkreditmarkedet, og at det derfor ville være nødvendigt at ændre det⁵.

Kommissionen har med henblik herpå fået undersøgt en række specifikke spørgsmål⁶ og har foretaget en detaljeret komparativ analyse af samtlige nationale gennemførelsesbestemmelser.

Analysen af det tværnationale EU-marked for forbrugerkredit viser, at der kun er sket en meget begrænset udvikling på dette marked.

Det gældende retsgrundlag bør derfor ændres, således at forbrugere og virksomheder kan udnytte det indre marked fuldt ud.

2. Retningslinjerne for ændring af direktiv 87/102/EØF

Flere forhold er årsag til, at der kun er sket en meget begrænset udvikling på det tværnationale EU-marked for forbrugerkredit. De vigtigste er:

- tekniske vanskeligheder med at trænge ind på et andet marked
- utilstrækkelig indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love
- den udvikling, der er sket inden for de teknikker, der anvendes ved kreditgivning, og inden for de forskellige kredittyper, siden Kommissionen fremlagde og Rådet vedtog direktivet.

Ændringen af direktivet forudsætter, at:

- retsgrundlaget tilpasses til de nye teknikker, der anvendes ved kreditgivning

- både forbrugernes og långivernes rettigheder og forpligtelser justeres
- forbrugerne sikres en høj grad af beskyttelse.

Ændringen skal give mulighed for at skabe et mere gennemskueligt marked, som fungerer mere effektivt og giver en sådan grad af forbrugerbeskyttelse, at princippet om fri bevægelighed for kredittilbud kan finde anvendelse under optimale forhold både for udbuds- og efterspørgselssiden.

Kommissionens berørte tjenestegrene ønsker at præsentere retningslinjerne for den ændring, de har til hensigt at foreslå, og høre medlemsstaterne og de berørte kredse om hovedlinjerne i teksten, samtidig med at de i flere tilfælde beskriver de valgmuligheder, som de anser for mest hensigtsmæssige.

Kommissionen ønsker således at ændre direktivet på grundlag af følgende seks retningslinjer:

- (1) direktivets anvendelsesområde omdefineres med det formål at tilpasse direktivet til de nye markedsforhold og skelne tydeligere mellem forbrugerkredit og boliglån
- (2) nye bestemmelser integreres, hvor der ikke blot tages hensyn til långiverne, men også til kreditformidlerne
- (3) långiverne får adgang til strukturerede informationer, som giver dem bedre muligheder for at vurdere de givne risici
- (4) fastlæggelse af mere fyldestgørende informationer om både forbruger og eventuelle kautionister
- (5) rimeligere fordeling af ansvaret mellem forbrugere og långivere
- (6) bedre procedurer og praksis for, hvordan långivere skal behandle tilfælde af manglende tilbagebetaling, både til fordel for forbrugerne og for långiverne.

3. Høringens formål

Kommissionens tjenestegrene har til hensigt at høre medlemsstaterne og de berørte kredse om:

- *hvorvidt det er hensigtsmæssigt at udvide direktivets anvendelsesområde, således at det fremover også kommer til at omfatte kredit mod pant i fast ejendom til finansiering af køb af varer eller tjenesteydelser*
- *hvilke foranstaltninger, der bør træffes for at forbedre långivers informationer, samtidig med at de gældende regler om databeskyttelse overholdes nøje, og særlig hvorvidt det er hensigtsmæssigt at træffe foranstaltninger, som har til formål at gøre det lettere at få adgang til:*
 - *nationale databaser med "negative" oplysninger, dvs. om misligholdelse*
 - *nationale databaser med "positive" oplysninger, dvs. om forbrugerens samlede kreditforpligtelser*

➤ *nationale databaser med negative og positive oplysninger*

- *hvorvidt det er hensigtsmæssigt at ændre reglerne i direktiv 87/102/EØF om sælgers (varer og tjenesteydelser) og långivers solidariske ansvar, og endelig*
- *hvorvidt det er hensigtsmæssigt at træffe foranstaltninger i forbindelse med forsikringer, som dækker visse risici for misligholdelse. Det bør især drøftes, hvorvidt det er hensigtsmæssigt med en ordning, der er baseret på en individuel forsikring eller en - lovpligtig - forsikring, som omfatter samtlige långivers aftaler (assurance de portefeuille).*

Skal man nå disse mål, er det ensbetydende med, at man må sigte mod maksimal og ikke som hidtil minimal indbyrdes tilpasning. Det forekommer at være den bedste løsning for at sikre alle EU-forbrugernes interesser en høj grad af beskyttelse.

Oplæg til debat om ændring af direktiv 87/102/EØF om forbrugerkredit

BAGGRUND

Direktiv 87/102/EØF og de 2 ændringsdirektiver havde hovedsagelig til formål at sikre indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om forbrugerkredit med henblik på at bidrage til oprettelsen af et indre marked på kreditområdet og indføre fælles minimumsbestemmelser om forbrugerbeskyttelse⁷.

Da direktiverne⁸ blev gennemført i national ret, mente medlemsstaterne ikke, at de gav tilstrækkelig beskyttelse. Det viste sig dels ved, at medlemsstaterne havde et helt klart ønske om at forbedre forbrugernes oplysninger og beskyttelse, dels ved at der blev taget hensyn til kredittyper og/eller nye former for kreditaftaler, som direktiverne ikke omhandlede⁹. Denne holdning, som var almindeligt udbredt i EU, førte til hyppig anvendelse af minimumsklausulen¹⁰.

De forskellige teknikker, som anvendes ved kreditgivning, har ændret sig meget siden da, men direktivet er ikke fulgt med udviklingen.

Man må i øvrigt konstatere, at det europæiske forbrugerkreditmarked indtil videre kun har udviklet sig i begrænset omfang.

Som følge af beretningen fra 1995 mener Kommissionens tjenestegrene, at det gældende retsgrundlag bør ændres, således at forbrugerne og virksomhederne får mulighed for at udnytte det indre marked fuldt ud. Formålet er at sikre, at der rent faktisk bliver fri bevægelighed for kredittilbud. Der oprettes nemlig et mere gennemskueligt marked, som kommer til at fungere mere effektivt, og som vil give forbrugerne en høj grad af beskyttelse, samtidig med at långiverne får bedre muligheder for at vurdere eventuelle risici.

En sådan ændring gør det nødvendigt at tilpasse retsgrundlaget til de nye teknikker, som anvendes ved kreditgivning, og forudsætter, at både forbrugernes og långivernes rettigheder og forpligtelser justeres.

Derfor mener Kommissionens tjenestegrene, at direktivet bør ændres på grundlag af følgende seks retningslinjer:

- (1) direktivets anvendelsesområde omdefinieres med det formål at tilpasse direktivet til de nye markedsforhold og skelne tydeligere mellem forbrugerkredit og boliglån
- (2) nye bestemmelser integreres, hvor der ikke blot tages hensyn til långiverne, men også til kreditformidlerne
- (3) långiverne får adgang til strukturerede informationer, som giver dem bedre muligheder for at vurdere de givne risici
- (4) fastlæggelse af mere fyldestgørende informationer om både forbruger og eventuelle kautionister

- (5) rimeligere fordeling af ansvaret mellem forbrugere og långivere
- (6) bedre procedurer og praksis for, hvordan långivere skal behandle tilfælde af manglende tilbagebetaling, både til fordel for forbrugerne og for långiverne.

Skal man nå disse mål, er det ensbetydende med, at man må sigte mod maksimal og ikke som hidtil minimal indbyrdes tilpasning. Det forekommer at være den bedste løsning for at sikre alle EU-forbrugernes interesser en høj grad af beskyttelse.

1. DIREKTIVETS ANVENDELSESOMRÅDE OMDEFINERES

1.1. Definitionen af forbruger

I direktiv 87/102/EØF defineres forbruger som "en fysisk person, der ved en retshandel, som er omfattet af dette direktiv, optræder med et formål, der må anses at ligge uden for hans erhvervsmæssige virkefelt"¹¹.

Spørgsmål 1.1 :

I betragtning af de forskellige definitioner¹², som visse medlemsstater har vedtaget, ville det da være hensigtsmæssigt at udvide denne definition, således at den kommer til at omfatte fysiske personer - selvstændige eller lønmodtagere - som anvender den ydede forbrugercredit til erhvervsformål?

I bekræftende fald er der følgende to valgmuligheder:

1.1.1. Definitionen ændres således, at den kommer til at omfatte dels sammenslutninger af fysiske personer, dels fysiske personer, som ønsker at påbegynde erhvervsvirksomhed.

1.1.2. Definitionen ændres således, at den kommer til at omfatte blandede aftaler, dvs. aftaler om ydelse af kredit til en fysisk person - hovedsagelig, men ikke udelukkende, til privatbrug¹³.

1.2. Kreditaftaler omfattet af direktivet

Direktiv 87/102/EØF omhandler i artikel 2 en række undtagelser, som forekommer at være uberettigede nu om dage. Det nye direktiv bør finde anvendelse på alle former for kredit, som ydes til fysiske personer, hovedsagelig til privat brug, uanset:

- beløbets størrelse

- den krævede sikkerhedsstillelse

- formålet med den ydede kredit¹⁴, dog ikke når det er at finansiere erhvervelse eller modernisering af bolig¹⁵.

Det forholder sig faktisk således, at:

a) Forskellen mellem forbrugercreditmarkedet og markedet for realkredit og kredit mod pant i fast ejendom bliver mindre og mindre. Finansieringsteknikkerne er nu næsten identiske: fast eller variabel rente, mulighed for at hæve lånet på én gang eller i flere omgange, tilbagebetaling i rater eller på forfaldstidspunktet, klassisk lån eller kassekredit, prioritering, kaution, etc.

b) Pant i fast ejendom bliver mere og mere udbredt i forbindelse med finansiering af køb af forbrugsgøder. Det skyldes forskellige pantsætningsmetoder, som kan anvendes i forbindelse med alle typer fordringer. Denne udvikling kan indebære alvorlige risici for forbrugere, der anvender deres hus som sikkerhed for en forbrugercredit, jf. "equity release" i Det Forenede Kongerige. Pant i fast ejendom kan i flere medlemsstater holdes adskilt fra enhver fordring og være af ubestemt varighed¹⁶. Et lån med anden (eller tredje eller fjerde) prioritet kan også i mange tilfælde anvendes til at refinansiere

forbrugerkredit. Der synes således ikke længere at være nogen grund til at opretholde en kunstig skelnen mellem forbrugerkredit og kredit mod pant i fast ejendom.

Spørgsmål 1.2.:

Der melder sig da følgende spørgsmål:

1.2.1. Er det hensigtsmæssigt at fjerne de undtagelser fra det gældende direktiv, som vedrører minimums- og maksimumsbeløb¹⁷, rente- og omkostningsfri kredit, leasing af varer eller tjenesteydelser, aftaler om forbrugerkredit, der er bekræftet af en notar eller dommer, etc.?

N.B. Uanset om de hørte parter ønsker at opretholde eller indføre undtagelser, bedes de venligst begrunde hvorfor.

1.2.2. Er det hensigtsmæssigt at skelne mellem kredit mod pant i fast ejendom og realkredit til boligformål? Er det hensigtsmæssigt at fjerne undtagelsen vedrørende kredit mod pant i fast ejendom, der ikke udelukkende er bestemt finansiere fast ejendom, således at denne kredittype kommer til at falde ind under direktivets anvendelsesområde?

1.2.3. Er det hensigtsmæssig at behandle realkredit og boliglån helt eller delvist i forbindelse med ændringsforslaget?

1.3. De årlige omkostninger i procent

De årlige omkostninger i procent er den omkostningssats, "som på årsbasis giver samme nutidsværdi af de samlede nuværende eller fremtidige forpligtelser (lån, tilbagebetaling og omkostninger), der er indgået af henholdsvis långiver og forbruger" (artikel 1a i direktivet). I den forbindelse er det nødvendigt at se nærmere på to spørgsmål, nemlig beregningsgrundlaget og beregningsmetoden.

1.3.1. Beregningsgrundlaget for de årlige omkostninger i procent

I princippet omfatter de årlige omkostninger i procent de samlede omkostninger i forbindelse med kreditten. Direktiv 90/88/EØF og 98/7/EF om ændring af direktiv 87/102/EØF indeholder en negativliste over omkostninger, der skal udelukkes fra beregningsgrundlaget. For at få en troværdig omkostningssats, som kan anvendes i hele Den Europæiske Union, er det i princippet nødvendigt, at medlemsstaterne anvender en ensartet beregningsmetode og medtager de samlede omkostninger i forbindelse med kreditten på samme måde. Men til trods for de ændringer, der blev indført ved direktiv 98/7/EF, forholder det sig stadig ikke sådan i alle tilfælde.

Der må generelt set siges at være behov for en nærmere analyse af de økonomiske begrundelser¹⁸ for at medtage eller udelukke visse omkostninger, således at man til sidst kan nå frem til en situation, hvor kun et minimum af omkostninger i forbindelse med kreditten udelukkes fra beregningsgrundlaget. På den måde burde man kunne sikre en reel harmonisering af de nationale beregningsgrundlag og en mere ensartet beregning, samtidig med at det gøres lettere at gennemskue og sammenligne de forskellige størrelser.

Problemerne med at bevise, om der er tale om "lovpligtig" forsikring og sikkerhed for tilbagebetaling af kreditten - kriteriet for, om omkostningerne skal medtages i beregningsgrundlaget - har faktisk fået visse medlemsstater til at gøre brug af minimumsklausulen og indføre regler, som går længere end direktivet. I disse lande har

1.4.b) bør denne rente beregnes efter den samme metode som de årlige omkostninger i procent og i givet fald omregnes efter den tilsvarende omregningsmetode^{22 23} ?

1.4.a) Er det nødvendigt at definere begrebet årlig rente, og

Spørgsmål 1.4.:

I direktiv 87/102/EØF, artikel 6, anvendes begrebet "årlig rente". Begrebet er dog ikke defineret. Men hvis man har til hensigt at indføre bestemmelser om kreditter i form af træk på en løbende konto, kassekreditter og således mere generelt om alle kreditforhold, hvor debitorrenten beregnes *ex post*, ville det være ønskeligt med en definition af denne rente både på årsbasis og for andre perioder. Det burde faktisk være muligt at anvende den samme rente i alle medlemsstaterne, således at man kan sammenligne kontoudtog, kontrollere den rente, der er opkrævet for den angivne periode, etc.

1.4. Debitorrente

(iii) udligne de blandede elementer?

(ii) standardisere eller

(i) medregne

b) dels at finde frem til en fælles metode til at:

a) dels at præcisere beregningen nærmere og gøre den ensartet, samtidig med at der gives eksempler på de enkelte finansieringssteknikker,

Ville det være hensigtsmæssigt:

Spørgsmål 1.3.2.:

Direktiv 98/77/EF giver mulighed for at vælge mellem forskellige tidsparametre, og det medfører rent faktisk, at beregningen af de årlige omkostninger bliver upræcis²¹. Endvidere findes der ingen præcise regler om blandede finansielle produkter, som både omfatter et element af kredit og et element af opsparing eller forsikring (livsforsikring/blandet forsikring).

1.3.2. Beregningsmetoden for de årlige omkostninger i procent

1.3.1.b) Ville det være hensigtsmæssigt at præcisere visse omkostninger nærmere, f.eks. skatter og afgifter, kreditformidlernes gebyrer, etc.?

medregnes ?

1.3.1.a) Bør omkostninger i forbindelse med både personlig og tinglig sikkerhedsstillelse

Der bør derfor tages stilling til følgende spørgsmål²⁰:

Spørgsmål 1.3.1.:

man ment, at forbrugeren i praksis ikke var frit stillet, og at långiver af hensyn til sikkerhed eller forløneste fortrak at lade en forsikring indgå automatisk i aftalen, selvom forbrugeren ikke oprindeligt havde anmodet om en sådan forsikring¹⁹.

2. KREDITFORMIDLERNE

Artikel 12, stk. 1, i direktiv 87/102/EØF giver medlemsstaterne tre muligheder for at overvåge gennemførelsen af direktivets bestemmelser om kreditformidlere. I beretningen om gennemførelsen af direktivet blev det foreslået at gøre artiklens tredje mulighed obligatorisk. I henhold hertil skal medlemsstaterne fremme oprettelsen af passende institutioner, hvortil klager vedrørende kreditaftaler eller kreditbetingelser kan rettes, og som kan give forbrugerne relevante oplysninger eller råd herom²⁴.

Skal der føres strengere kontrol med kreditformidlerne, forudsætter det, at der træffes en række foranstaltninger:

- kreditformidlerne registreres
- der stilles krav om faglig kompetence i forbindelse med adgang til hvervet som kreditformidler
- mulighed for i givet fald at suspendere eller trække kreditformidlernes tilladelse tilbage
- eventuelle klager offentliggøres.

De enkelte medlemsstater skal således have et register over sælgere og/eller distributionskanaler, som tilbyder kreditaftaler.

Den bedste løsning ville være at gøre en kumulering (cumul) af de 3 muligheder, som er omhandlet i artikel 12, stk. 1, obligatorisk:

Med en ny artikel 12 kunne der i virkeligheden indføres et række fælles bestemmelser for alle kreditformidlere, samtidig med at der gives mulighed for en vis nuancering med hensyn til kreditformidlerens beføjelser og deres omfang og særlig med hensyn til långivers ansvar i forhold til den valgte eller accepterede kreditformidler (kreditmægler, agent, sælger).

Spørgsmål 2:

2.1. Er løsningen med en kumulering af muligheder - og en vis nuancering acceptabel?

Ville en af følgende løsninger være at foretrække:

2.2. Harmonisere adgangsbetingelserne til hvervet som kreditformidler med fokus både på hæderlighed og faglig kompetence.

2.2.a) Hvis der stilles krav om faglig kompetence, foreslås det, at kravene i videst muligt omfang kommer til at ligne de krav, der stilles til forsikringsmæglere.

2.2.b) Endvidere bør kategorien "sælger" enten have en særlig status (placeres under långivers ansvar) eller ikke dækkes af hvervet som kreditformidler på grund af manglende forudsætninger.

2.3. Sikre korrekt information om kreditformidlerens beføjelser og deres omfang samt om eventuel eneret til at samarbejde med långiver²⁵.

2.4. Anføre i aftalen, at der gøres brug af en kreditformidler, og gøre information om kreditformidlerens identitet obligatorisk. Kendskab til kreditformidlernes beføjelser skal ses i relation til det problem, at der ikke findes en definition på kreditformidler.

2.5.a) Sikre at kreditformidlerens vederlag bliver mere gennemskueligt, særlig ved, at man i aftalen anfører gebyrer eller provision, der skal betales - og som i øvrigt også bør indgå i de årlige omkostninger i procent^{26 27}.

2.5.b) Man kunne i øvrigt også overveje at trindele gebyrerne for at give kreditformidleren en del af ansvaret for kreditaftaler, som eventuelt misligholdes.

2.6.a) Er det acceptabelt, at en kreditformidler har beføjelse til at opkræve vederlag direkte af forbrugeren, når der anmodes om kredit eller oplysninger,

2.6.b) eller er det tværtimod ønskeligt at nedlægge et totalt forbud som i visse medlemsstater, fordi trindelningen af gebyrer kun kan fungere effektivt, hvis der findes et sådant forbud?

3. BEDRE INFORMATIONER TIL LÅNGIVEREN

Kreditens pris afhænger af långivers risiko. Denne risiko afhænger af kvaliteten af de informationer, som långiver har til rådighed, når der skal træffes beslutning om at indgå aftale med forbrugeren.

Långivers informationer er således af afgørende betydning for, hvordan kreditmarkedet, og bl.a. forbrugerkreditmarkedet, fungerer.

Kvaliteten af de informationer, långiver har til rådighed, har endnu større betydning, når det drejer sig om at yde kredit til forbrugere i andre medlemsstater.

En af forudsætningerne for at skabe et indre marked for forbrugerkredit er derfor, at långiverne får bedre informationer. Uden et indre marked for forbrugerkredit vil forbrugerne få store vanskeligheder med at indgå aftaler om kredit i andre medlemsstater.

I alle medlemsstaterne findes der databaser med negative oplysninger - om misligholdelse - og/eller positive oplysninger - om forbrugernes samlede kreditforpligtelser. Disse databaser er enten private eller offentlige.

I Tyskland, Nederlandene, Østrig og Det Forenede Kongerige findes der - offentlige eller private - databaser med positive oplysninger. Der bliver endvidere snart oprettet et databaser med positive oplysninger i Belgien. Der findes også samarbejdsaftaler mellem sådanne databaser, f.eks. mellem databaser i Belgien og Nederlandene eller i Belgien og Tyskland.

I visse medlemsstater²⁸ er långiver forpligtet til at vurdere og kontrollere forbrugers solvens bl.a. ved hjælp af en central database. På den måde sikres det, at der anvendes et gennemskueligt og objektivt system til vurdering af forbrugernes - og i givet fald kautionisternes - solvens.

Ved at systematisere sådanne oplysninger, samtidig med at de gældende regler om databeskyttelse overholdes nøje, vil man i øvrigt kunne undgå, at långiverne anvender indirekte midler, som er ret usikre, og hvor forbrugeren ikke har mulighed for at kontrollere oplysningerne om sig selv, f.eks. valglister eller private databaser med oplysninger om specifikke emner.

Det er endvidere i alles interesse, at personlige oplysninger om forbrugerne indsamles og behandles ved hjælp af sikre databaser, som kan gennemskues, og at det sker under iagttagelse af de gældende regler om databeskyttelse. Databaserne skal gøre det muligt for alle forbrugere at få adgang til grænseoverskridende kredit, samtidig med at det sikres, at forbrugere, som risikerer overdreven gældsætning, ikke længere accepteres.

Spørgsmål 3:

I forbindelse med de generelle overvejelser kan der forventes en række spørgsmål, som afhænger af harmoniseringens omfang:

Det forekommer at være nødvendigt at sikre, at godkendte långivere i en given medlemsstat kan få adgang til informationskilder og databaser i de øvrige medlemsstater på samme vilkår som långivere i disse.

3.1. Hvordan kan man sikre långiverne adgang til informationer om forbrugerne?

3.2. Er det hensigtsmæssigt at stille tilstrækkelige og objektive informationer om forbrugerne til rådighed i de enkelte medlemsstater, eller er den nuværende situation tilfredsstillende?

3.3. Hvilke foranstaltninger skal der træffes i førstnævnte tilfælde for at sikre, at långiveren kan få sådanne informationer:

3.3.a) Bør metoderne til indsamling af oplysninger harmoniseres med det ene formål at kunne vurdere forbrugerens eller kautionistens solvens?

3.3.b) Bør det præciseres, at den person, som er ansvarlig for at behandle oplysningerne, kun må videregive oplysninger til dette ene lovlige formål, forudsat at oplysningerne ikke skader forbrugerens eller kautionistens interesser og grundlæggende rettigheder og friheder?

3.3.c) Hvis en forbruger giver långivere visse oplysninger med det formål at opnå en kredit, skal forbrugeren da have vished for, at oplysningerne kun bliver anvendt i den forbindelse? Bør det derfor forbydes, at sådanne oplysninger indsamles, markedsføres, sælges eller opbevares af tredjemand, som ikke har nogen form for direkte forbindelse med forbrugeren i en given kreditsammenhæng?

3.4.a) Kan man tilslutte sig tanken om "ansvarlig långivning", som bl.a. går ud på, at långiverne forpligtes til at vurdere og kontrollere forbrugerens solvens på grundlag af objektive, troværdige og neutrale oplysninger, som er tilgængelige for alle EU-långivere og for forbrugerne, for så vidt angår oplysningerne om dem selv?

3.4.b) Hvis man kan tilslutte sig tanken om ansvarlig långivning, skal der da indføres regler om, at forbrugeren for sit vedkommende er forpligtet til at besvare de stillede spørgsmål præcist og fuldstændigt, mens det påhviler långiver og/eller kreditformidleren at godtgøre, at de har stillet relevante spørgsmål - ved hjælp af et spørgeskema, hvis det er nødvendigt?

3.5. Skal en fælles metode være baseret på databaser og i givet fald hvilke databaser?

3.5.a) Bør man tilskynde databaser med negative oplysninger?

3.5.b) Bør man i stedet oprette databaser med positive oplysninger i samtlige medlemsstater?

3.5.c) Bør man opbygge begge systemer?

Kommissionen henstiller til de berørte parter at udtale sig om den database, de anser for at være bedst egnet til at sikre en vis balance mellem de forskellige målsætninger, der er omtalt ovenfor.

4. BEDRE INFORMATIONER TIL FORBRUGERNE OG KAUTIONISTER

4.1. Bedre informationer til forbrugerne

Bedre informationer til långiveren går hånd i hånd med bedre informationer til forbrugeren.

Gennemskuelige kreditbetingelser er en forudsætning for i højere grad at kunne sammenligne de produkter, som udbydes på markedet, herunder produkter med oprindelse i andre medlemsstater. Gennemskuelige kreditbetingelser er nødvendige for at fremme et marked, hvor der reelt er fri bevægelighed for tilbud.

Direktivet bør finde anvendelse på alle kreditaftaler og bør derfor tilpasses, således at det kommer til at omfatte de nye kreditformer, der er kommet på markedet, siden direktiv 87/102/EØF blev vedtaget.

Finansieringsteknikkerne er dog vigtigere end spørgsmålet om kreditaftalernes form, og derfor skal der træffes foranstaltninger, som først og fremmest tager sigte på at give forbrugeren tilstrækkelige oplysninger om de anvendte teknikker.

Der skal bl.a. gives oplysninger om:

- renten : forbrugeren skal i det mindste informeres om, under hvilke forhold renten kan ændre sig, hvordan renten er beregnet, i hvilken periode renten gælder, etc.
- tilbagebetalingsbetingelserne : skal forbrugeren tilbagebetale kreditten ved hjælp af periodiske afdrag, på én gang, ved hjælp af begrænsede afdrag i en vis periode og et større beløb til slut²⁹, i kontanter eller varer?
- hævebetingelserne : kan forbrugeren hæve kreditten på én gang eller ad flere gange, trinvist eller gentagne gange (de manière échelonnée ou répétitive), findes der bestemmelser om "nulstilling", etc.
- tilbagebetalingsplan: forbrugeren skal have en tilbagebetalingsplan for alle de aftaler, hvor renter og omkostninger fastsættes og beregnes på forhånd.

Spørgsmål 4.1.:

Bør artikel 3 (reklame), 4 og 6 (aftaler i al almindelighed, kredit i form af træk på en løbende konto) ændres for at sikre, at forbrugeren får tilstrækkelige oplysninger om alle kreditaftaler?

4.2. Kautionsister

Flere medlemsstater har også gjort sig tanker om beskyttelse af andre end lige forbrugeren, dvs. kautionsisterne. De er ikke på indeværende tidspunkt omfattet af direktiv 87/102/EØF³⁰.

For det første bør direktivets anvendelsesområdet udvides, således at det kommer til at omfatte sikkerhedsstillelse i forbindelse med kreditaftaler, og de personer, som stiller denne sikkerhed. For det andet bør direktivet omfatte det tilfælde, hvor personer, som anmodes om at stille sikkerhed for en kreditaftale, der ikke falder ind under direktivet,

optræder med et formål, som må anses for at ligge uden for deres erhvervsmæssige virkefelt. Sådanne kautionister – f.eks. forældrene til en nyetableret handelsdrivende – optræder som forbrugere og har derfor behov for de samme informationer og den samme beskyttelse, som de ville have fået, hvis det drejede sig om en forbrugerkredit i snæver forstand.

Kautionisterne bør indgå i direktivets anvendelsesområde.

Spørgsmål 4.2.:

4.2.1. Bør man i så fald begrænse sig til udelukkende at indføre bestemmelser om kautionister i forbindelse med kreditaftaler, som omfattes af direktivet?

4.2.2. Bør der også indføres bestemmelser om tilsagn, der vedrører kreditaftaler, som *ikke* omfattes af direktivet, men som gives af fysiske personer, der handler med et andet formål end erhvervsmæssig virksomhed for øje?

Personer, som stiller personlig eller tinglig sikkerhed bør informeres om gældende kreditaftaler og hovedskyldneres misligholdelse.

Kautionsaftaler bør indeholde et minimum af oplysninger, bl.a. en angivelse af "det kautionerede beløb", som kun vedrører kreditaftalens hovedstol og eventuelle morarenter, som forbrugeren skylder, og ikke nogen form for godtgørelser eller bøder. Det ville være urimeligt, hvis kautionisten skulle betale for omkostninger, der skyldes manglende opfyldelse fra forbrugerens side.

I øvrigt bør kreditor først kunne rette henvendelse til kautionisterne efter at have konstateret, at hovedskyldneren har misligholdt aftalen.

5. BEDRE FORBRUGERBESKYTTELSE

5.1. Salgsmetode

Der er meget stor forskel på de nationale bestemmelser om forbud mod dørsalg og andre salgsmetoder, fortrydelsesfrist eller betænkningstid³¹.

I flere medlemsstater er der forbud mod visse former for uopfordret henvendelse og totalforbud³² mod tilbud til forbrugere om kreditaftaler i hjemmet eller på arbejdspladsen.

Spørgsmål 5.1.:

5.1.1. Med hensyn til forbuddet mod dørsalg:

5.1.1.a) Bør reglerne om et sådant forbud harmoniseres?

5.1.1.b) I hvilket omfang bør man tilstræbe at harmonisere reglerne?

5.1.2. Bør man i de øvrige tilfælde harmonisere reglerne således, at der bliver tale om en almindelig fortrydelsesfrist eller betænkningstid på 7 dage?

5.2. Maksimumsatser og åger

Flere medlemsstater har indført bestemmelser vedrørende maksimumsatser og/eller åger³³. Beretningen om gennemførelsen af direktivet viste, at der er stor forskel på medlemsstaternes synspunkter, og Kommissionen udtrykte ønske om en drøftelse af åger på fællesskabsplan³⁴.

Spørgsmål 5.2.:

Kommissionen ønsker at høre medlemsstaterne om, hvorvidt det er hensigtsmæssigt at indføre bestemmelser vedrørende maksimumsatser og/eller åger på europæisk plan.

5.3. Kredittens tilrådighedsstillelse

Det tilkommer forbrugeren - og forbrugeren alene - at disponere frit over sin kredit på en let gennemskuelig måde. Eventuelle begrænsninger fra långivers side med hensyn til denne "tilrådighedsstillelse" eller hæveret (droit de prélèvement) skal begrundes. Begrænsningerne skal kunne gennemskues og må ikke tjene til at lønne långiver eller kreditformidleren svigagtigt eller til at tvinge forbrugeren til at indgå en aftale uden at have kendskab til alle betingelserne vedrørende omkostninger eller tilbagebetaling.

Sådanne begrænsninger bør i øvrigt undersøges nærmere for at sikre, at der ikke er tale om urimelige kontraktvilkår, f.eks. en bestemmelse om, at forbrugeren (som betingelse for at kunne hæve kreditten) skal stille hele eller en del af lånebeløbet som sikkerhed eller anvende hele eller en del af beløbet til at oprette en reserve eller købe værdipapirer eller andre finansielle instrumenter.

Spørgsmål 5.3.:

Bør det derfor forholde sig således:

5.3.1. Sålænge forbrugeren ikke har undertegnet kreditaftalen, kan långiver ikke stille kreditten til rådighed for forbrugeren?

5.3.2. Sålænge kreditten ikke er stillet til rådighed for forbrugeren, er forbrugeren ikke forpligtet til at tilbagebetale den? Bør der først opkræves debitorrenter fra det tidspunkt, hvor kreditten stilles til rådighed?

5.3.3. Skal långiver blive ved med at være ansvarlig for beløb (eller løsøre), som han har overdraget til kreditformidleren til opfyldelse af kreditaftalen, indtil hele beløbet (eller løsøret) er overdraget til forbrugeren eller til tredjemand, som forbrugeren har udpeget?

5.3.4. Skal beløbene (løsøre/tjenesteydelser) kun kunne overdrages til tredjemand, hvis forbrugeren udtrykkeligt har givet sit samtykke?

5.4. Tilbagebetaling før forfaldstidspunktet

Der er tendens³⁵ til at ville styrke og udvide retten til tilbagebetaling før forfaldstidspunktet, bl.a. i forbindelse med realkredit.

Spørgsmål 5.4.:

Er det berettiget at forlange, at forbrugeren skal betale en genanvendelsesgodtgørelse (indemnité de réemploi) eller én eller anden form for finansiel kompensation i forbindelse med de kreditter, direktivet omfatter, i betragtning af de muligheder der findes for geninvestering på de internationale markeder?

5.5. Långiverens og leverandørens solidariske ansvar

Der opstår hyppigt tvister mellem forbrugere og leverandører af varer eller tjenesteydelser, som finansieres ved hjælp af forbrugerkredit. Kommissionen, som lod sig inspirere af bestemmelserne i Common Law, havde i forbindelse med sit oprindelige forslag til direktiv 87/102/EØF til hensigt at give forbrugeren mulighed for at tage retsmidler i anvendelse direkte mod långiver udenom leverandøren af varer eller tjenesteydelser. En sådan fremgangsmåde er begrundet med, at aftalen om levering af varer eller tjenesteydelser forudsætter, at der findes en kreditaftale. Leverandøren af varer eller tjenesteydelser og långiver får således et vist solidarisk ansvar med en række juridiske konsekvenser for sidstnævnte.

Den endelige løsning i artikel 11, en bestemmelse om såkaldt subsidiært ansvar, er et kompromis. I henhold hertil kan forbrugeren under visse omstændigheder kræve, at långiver betaler et beløb, forudsat at kravet mod leverandøren er begrundet, og sidstnævnte ikke har betalt godtgørelse til forbrugeren. I flere medlemsstater har inkorporeringen af denne artikel i national lovgivning dog ført til en række bestemmelser, som ikke kan anvendes i praksis³⁶. I andre medlemsstater, særlig Frankrig, Tyskland og Det Forenede Kongerige, er bestemmelserne blevet langt mere vidtrækkende end princippet i artikel 11³⁷.

Ved en nærmere gennemgang af disse løsninger viser det sig, at det er berettiget at foreslå en lempelse af betingelserne i artikel 11, stk. 2. Man kunne således undlade at anvende udtrykket "alene". Hvis det anses for hensigtsmæssigt at foretage en indbyrdes tilnærmelse af bestemmelserne, bør man vælge en klart defineret ordning og ikke en ufuldstændig eller blandet ordning, for den vil ikke kunne fungere i praksis. Det kan ikke udelukkes, at andre forslag eller bestemmelser kan komme på tale, men man vil under

alle omstændigheder skulle sørge for en klar formulering og optimal beskyttelse i forbindelse med samtlige kreditaftaler.

Spørgsmål 5.5.:

Følgende spørgsmål skal tages op til overvejelse:

- Med hensyn til omfanget af det solidariske ansvar:

5.5.1. Er det hensigtsmæssigt at bibeholde artikel 11 og kun fjerne udtrykket "alene"?

5.5.2. Ville det være hensigtsmæssigt at gå et skridt videre og indføre et princip om solidarisk ansvar, såsnart forbrugeren anvender et betalingsmiddel, der bevirker, at der hæves direkte eller indirekte af forbrugers kredit?

5.5.3. Ville det i givet fald være hensigtsmæssigt at indføre en ordning, som baseres på en af de gældende nationale ordninger, og i givet fald hvilken?

5.5.4. Hvis man vælger en sådan ordning, skal der da under alle omstændigheder findes en allerede bestående aftale mellem leverandøren af varer og tjenesteydelser og långiveren?

5.5.5. I så fald kan forbrugeren da fritages for at bevise, at der findes en sådan allerede bestående aftale, når leverandøren samtidig er kreditformidler og har ydet assistance i forbindelse med kreditaftalens indgåelse?

5.5.6. Hvis man vælger at indføre principper om solidarisk ansvar for långiver og leverandør, og der allerede findes bestående aftaler mellem dem, skal man da i lighed med ordningen i engelsk ret indføre bestemmelser om grænser for de beløb, som omfattes af denne ordning?

- Med hensyn til rækkefølgen:

5.5.7. Er det ønskeligt at give forbrugeren ret til at tage retsmidler i anvendelse direkte mod långiver, når det er indlysende, at sidstnævnte drager forretningsmæssig fordel af at samarbejde med bestemte leverandører og kan tage - forretningsmæssige midler - i anvendelse mod dem?

5.5.8. Ville det i den forbindelse være hensigtsmæssigt, at forbrugeren først tager retsmidler i anvendelse mod leverandøren?

6. BEDRE PROCEDURER FOR BEHANDLING AF MISLIGHOLDELSE

6.1. Sikre sig mod risikoen for misligholdelse: forsikringer

Både långiver og forbruger har interesse i at sikre sig mod risikoen for misligholdelse. De forsikringer, der er omhandlet i artikel 1a, stk. 2, nr. v), i direktiv 87/102/EØF, er de mest hensigtsmæssige midler i den forbindelse.

Den nuværende situation er dog ikke tilfredsstillende, og det skyldes hovedsagelig tre forhold:

- Det viser sig at være særdeles vanskeligt at skelne imellem, hvornår forsikringer er fakultative og hvornår de er lovpligtige.
- Hvis forsikringen er lovpligtig, skal omkostningerne medregnes i de årlige omkostninger i procent. Men hvis forsikringen er fakultativ, er det ikke tilfældet. Denne situation kan skabe konkurrenceforvridninger, når långiver stiltiende gør aftalen betinget af, at forbrugeren alligevel tegner en forsikring, selvom forsikringen er fakultativ.
- Når forsikringen er lovpligtig eller uundgåelig, har forbrugeren i realiteten sjældent mulighed for selv at vælge, hvilken forsikringsgiver der skal benyttes. Det kan få alvorlige følger for forbrugeren samlede omkostninger i forbindelse med kreditten og kan give långiver mulighed for at få en ekstra fortjeneste.

Spørgsmål 6.1.:

Hvilken af følgende fire løsninger synes at være mest hensigtsmæssig:

6.1.1. Forbrugeren skal i højere grad have frit valg og får derfor ret til selv at tegne forsikringer, herunder at anvende eksisterende forsikringer, samtidig med at man sikrer, at de præmier og gebyrer, der skal betales, hvis forbrugeren vælger at benytte sig af tilbud fra långiver, kreditformidler - eller forsikringsgivere, som de førnævnte har udpeget - bliver så gennemskuelige som muligt.

6.1.2. Artikel 1a i direktiv 87/102/EØF suppleres med en bestemmelse om, at forsikringsomkostningerne skal medregnes i de årlige omkostninger i procent, medmindre forsikringstilbuddet hverken indirekte eller udtrykkeligt udgør en betingelse for tildeling af kredit, og forbrugeren både har modtaget en tydelig skriftlig forklaring desangående og udtrykkeligt har bekræftet efter at have modtaget meddelelse om præmiens størrelse, at han alligevel ønsker at tegne den pågældende forsikring. Man bør endvidere sikre, at præmier og gebyrer kan gennemskues i alle enkeltheder.

6.1.3. Der indføres en ordning, som gør det muligt at skelne mellem de årlige omkostninger i procent med og uden forsikring, og som skal finde anvendelse i hele Den Europæiske Union.

6.1.4. Der indføres en bestemmelse i direktivet, som forpligter långiver til at tegne en almindelig forsikring for samtlige kreditaftaler mod misligholdelse i de tilfælde, der er omhandlet i den nuværende artikel 1a, stk. 2, nr. v)³⁸. Det ville indebære mange fordele :

den enkelte forbruger ville være forsikret mod bestemte "livsulykker", långiver ville mindske sin risiko, omkostningerne ville blive lavere, fordi forsikringsaftalen ville blive indgået af långiver og de givne risici fordelt på samtlige kreditaftaler, der ville fortsat være fri konkurrence, etc. ?

Kommissionens kompetente tjenestegrene har undersøgt den fjerde løsnings gennemførlighed og er nået til følgende konklusioner:

- En lovpligtig almindelig forsikring for samtlige långivers kreditaftaler er teknisk mulig.
- Det er dog vigtigt, at forsikringsgiver fortsat har mulighed for at gennemgå samtlige långivers kreditaftaler, inden forsikringsaftalen undertegnes, samt enhver ny aftale, som undertegnes efter, at forsikringsaftalen er undertegnet, og afvise risici, som långiver efter forsikringsgivers mening har taget uden at udvise forsigtighedshensyn og følge god forretningsskik, eller risici, som forsikringsgiver selv har fået kendskab til under iagttagelse af de gældende regler om databeskyttelse og derfor ved, at forbrugeren sandsynligvis ikke kan opfylde sine forpligtelser.
- De påtænkte foranstaltninger med positive eller negative databaser ville mindske de omtalte risici.
- Med en lovpligtig forsikring ville det være muligt at skabe et reelt marked for denne forsikringstype og at undgå bilaterale aftaler, og på den måde ville man kunne reducere omkostningerne i forbindelse med sådanne forsikringer.

6.2. Manglende opfyldelse af aftaler

Problemer med manglende opfyldelse gør sig både gældende i forbindelse med kreditaftaler og kautionaftaler og vedrører forsinkelser i afdrag, stiltiende overtræk eller overtræk uden bemyndigelse og manglende opfyldelse af samtlige forpligtelser i henhold til aftalen.

Normalt bør samtlige omkostninger og de satser, der anvendes i tilfælde af manglende opfyldelse af kontraktvilkårene, være anført i kreditaftalen. I øvrigt bør medlemsstaterne opfordres til at sikre, at der altid er et ligevægtigt forhold mellem parternes rettigheder og forpligtelser.

Stiltiende overtræk eller overtræk uden bemyndigelse kan medvirke til overdreven gældsætning og udgør en reel fare for både långiver og forbruger. Denne form for overtræk bør som hovedregel undgås. Det kunne dog overvejes at gøre visse undtagelser eller at indføre en henstandsperiode (période de tolérance). I så fald burde man harmonisere beregningen af den sats, der skal anvendes på overtrækket, og under alle omstændigheder sikre, at forbrugeren informeres herom. Efter udløbet af denne periode burde ethvert vedvarende stiltiende overtræk medføre - efter en nyvurdering af kundens risikoprofil - at situationen reguleres ved hjælp af en ny kreditaftale eller i givet fald, at aftalen opsiges.

Forskellige foranstaltninger kan overvejes:

- 1) Med hensyn til procedurerne:

- Princippet om forudgående advarsel (som forudsætter, at aftalen ikke automatisk ophæves, giver forbrugeren en rimelig chance for at indhente sin forsinkelse eller anmode om en gældsoplægning, og dette princip bør bevares.
- Både forbrugeren og garanten burde omgående kunne få udleveret en gratis detailopgørelse, når de henvender sig første gang.
- Långiver bør først rette henvendelse til forbrugeren, fremsætte en advarsel og konstatere misligholdelse, inden han retter henvendelse til kautionisterne.
- Visse former for inddrivelse bør anses for at være lovstridige handlinger³⁹.
- Der bør indføres bedre kontrol fra domstolens side i forbindelse med tilbagetagelse af varer⁴⁰.

Spørgsmål 6.2.1.:

Kommissionens tjenestegrene udbeder sig kommentarer til disse overvejelser.

2) Med hensyn til kompensation for omkostninger i forbindelse med misligholdelse.

- I visse medlemsstater kan der opkræves morarenter, men ikke kompensation for eventuelle (ikke-retslige) omkostninger.

Reglerne om manglende opfyldelse og mulighederne for inddrivelse er dog forskellige fra land til land. I Belgien løser man f.eks. de fleste problemer med manglende opfyldelse ved hjælp af umiddelbar gage-transport (cession de rémunération⁴¹ directe) pr. anbefalet brev til arbejdsgiver, pensionskasse, etc., mens en sådan procedure nødvendigvis indgrib fra domstolens side i Frankrig. Omkostningernes sammensætning er derfor anderledes.

Spørgsmål 6.2.2.:

Det foreslås derfor ikke at indføre nye regler om kompensationsmetoder på indeværende tidspunkt. Er der indvendinger imod dette forslag?

6.3. Overdreven gældsætning

Det er ikke på sin plads at behandle generelle problemer med overdreven gældsætning i forbindelse med et direktiv, som vedrører indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om forbrugercredit, eftersom disse problemer berører talrige aspekter, der falder uden for direktivets rammer. Men da forbrugercredit, særlig de moderne former for forbrugercredit, utvivlsomt allerede i stort omfang medvirker til overdreven gældsætning, fremsættes der dog i dette debatoplæg enkelte forslag til forebyggende foranstaltninger.

Forebyggelsen af overdreven gældsætning kan især forbedres ved hjælp af de påtænkte bestemmelser om ansvarliggørelse af parterne, en ordning med databaser og eventuelt forsikring af samtlige kreditaftaler med dækning for enkelte "livsulykker", etc.

Spørgeskema

Spørgsmål	Svar
1.1. Definitionen af forbruger	
1.1.1.	
1.1.2.	
1.2. Kreditaftaler omfattet af direktivet	
1.2.1.	
1.2.2.	
1.2.3.	
1.3.1 Beregningsgrundlaget for de årlige omkostninger i procent	
1.3.1.a)	
1.3.1.b)	
1.3.2. Beregningsmetoden for de årlige omkostninger i procent	
1.3.1.a)	
1.3.1.b) (i)	
1.3.1.b) (ii)	
1.3.1.b) (iii)	
1.4. Debitorrente	
1.4.a)	
1.4.b)	
2. Kreditformidlerne	
2.1.	

Spørgsmål	Svar
2.2.a)	
2.2.b)	
2.3.	
2.4.	
2.5.a)	
2.5.b)	
2.6.a)	
2.6.b)	
3. Bedre informationer til långiverne	
3.1.	
3.2.	
3.3.	
3.3.a)	
3.3.b)	
3.3.c)	
3.4.a)	
3.4.b)	
3.5.	
3.5.a)	
3.5.b)	
3.5.c)	
4.1 Bedre informationer til forbrugerne	
4.2 Kautionsister	
4.2.a)	
4.2.b)	

Spørgsmål	Svar
5.1. Salgsmetode	
5.1.1.a)	
5.1.1.b)	
5.1.2.	
5.2. Maksimumsatser og åger	
5.3. Kredittens tilrådighedsstillelse	
5.3.1.	
5.3.2.	
5.3.3.	
5.3.4.	
5.4. Tilbagebetaling før forfaldstidspunktet	
5.5. Långiverens og leverandørens solidariske ansvar	
5.5.1.	
5.5.2.	
5.5.3.	
5.5.4.	
5.5.5.	
5.5.6.	
5.5.7.	
5.5.8.	
6.1. Sikre sig mod risikoen for misligholdelse: forsikringer	

Spørgsmål	Svar
6.1.1.	
6.1.2.	
6.1.3.	
6.1.4.	
6.2. Manglende opfyldelse af aftaler	
6.2.1.	
6.2.2.	

¹ Rådets direktiv 87/102/EØF af 22. december 1986 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om forbrugerkredit.

² Rådets direktiv 90/88/EØF af 22. februar 1990 om ændring af direktiv 87/102/EØF om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om forbrugerkredit, EFT L 61 af 10.3.1990, s. 14-18, som blev ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/7/EF af 16. februar 1998, EFT L 101 af 1.4.1998, s. 17-23.

³ Europa-Kommissionen, Beretning om gennemførelsen af direktiv 87/102/EØF - KOM (95) 117, endelig udg.

⁴ Europa-Kommissionen, Sammenfattende rapport over reaktioner og kommentarer - KOM (97) 465, endelig udg.

⁵ Meddelelse fra Kommissionen - Finansielle tjenesteydelser: øget forbrugertillid opfølgningen på Kommissionens grønbog - "Finansielle tjenesteydelser: opfyldelse af forbrugernes forventninger" - KOM (97) 309, endelig udg.

⁶ LEA, M.J., WELTER, R., DÜBEL, A., « Study on the mortgage credit in the European Economic Area. Structure of the sector and application of the rules in the directives 87/102 and 90/88. Final report on tender n° XXIV/96/U6/21 SECKELMANN, R., « Methods of calculation, in the european economic area, of the annual percentage rate of charge. Final report 31 october 1995 contract n° AO 2600/94/00101 ; REIFNER, U., 'Harmonisation of cost elements of the annual percentage rate of charge, APR', Hamburg 1998, Project n° AO-2600/97/000169. DOMONT-NAERT, F., et LACOSTE, A.-C., « Etude sur le problème de l'usure dans certains états membres de l'espace économique européen, Louvain-la-Neuve 1997, Contrat n° AO-2600/96/000260 ; DOMONT-NAERT, F., et DEJEMEPPE, P., ' Etude sur le rôle et les activités des intermédiaires de crédit aux consommateurs', contrat n° AO-2600/95/000254, 1996 ; BALATE, E., et DEJEMEPPE, P., "Conséquences de l'inexécution des contrats de crédit à la consommation." Etude AO-2600/95/000270 Commission européenne, rapport final.

⁷ Jf. betragtningerne i direktiv 87/102/EØF, EFT L 42 af 12.2.87, s. 48 ff.

⁸ Som ændret ved direktiv 90/88/EØF.

⁹ Forslaget til direktiv blev fremsat i slutningen af 70'erne, da afbetaling var den almindeligste form for kredit, og andre kreditformer kun lige var i deres vorden, og direktivet blev gennemført i national ret i slutningen af 80'erne, da personlig kredit/personlige lån dominerede markedet. Derfor foreslog Kommissionen allerede i sin beretning om gennemførelsen af direktivet at ændre direktivet for at tilpasse det til udviklingen i de anvendte finansieringsteknikker (Jf. beretning om gennemførelsen af direktiv 87/102/EØF, KOM (95) 117, endelig udg., s.3, punkt 15). I øvrigt havde Kommissionen allerede fra begyndelsen villet, at direktivet skulle finde anvendelse på alle former for forbrugerkredit. Der skulle ganske vist indføres bestemmelser om undtagelser, men Kommissionen var fast besluttet på at begrænse dem så meget som muligt. Rådet fulgte imidlertid ikke Kommissionens henstilling og vedtog enstemmigt - som det stadig var kutyme dengang - at opstille en lang række undtagelser i artikel 2, uden at medlemsstaterne dog systematisk skulle gøre brug heraf.

¹⁰ Jf. beretning om gennemførelsen af direktiv 87/102/EØF, KOM (95) 117, endelig udg., s. 109, punkt 384 og ff. og sammenfattende rapport over reaktioner og kommentarer, KOM (97) 465, endelig udg., s. 19, punkt 87.

¹¹ Denne definition svarer alt andet lige til definitionen i de øvrige direktiver om forbrugerbeskyttelse.

¹² Den tyske lovgivning omfatter enhver fysisk person, medmindre der i henhold til aftalen ydes kredit til udøvelse af allerede eksisterende erhvervsvirksomhed. Kredit, der ydes med det formål at finansiere påbegyndelse af erhvervsvirksomhed, er således fortsat underlagt tysk lovgivning. I Det Forenede Kongerige defineres forbruger, eller snarere debitor, som en person ("the individual"), der har fået et lån i henhold til en aftale om forbrugerkredit, herunder personer, som har fået sine rettigheder og forpligtelser ved overdragelse eller overførsel. Denne person kan være et interessentskab eller enhver anden sammenslutning af personer, som ikke udelukkende er juridiske personer.

¹³ Eksempler: en advokat, som køber en bil på kredit både til erhvervs- og privatbrug; et lån, som både anvendes til at refinansiere eksisterende forbrugerkredit og tilbagebetale erhvervsgæld.

¹⁴ Der bør tages hensyn til særlige forhold, som eventuelt kan gøre sig gældende i forbindelse med en kreditaftale, og det kan i givet fald ske ved at tilpasse bestemmelserne.

¹⁵ Europæisk aftale om frivillig adfærdskodeks for information om boliglån forud for kontraktindgåelse.

¹⁶ F.eks. "Grundschuld" i Tyskland, jf. i den forbindelse VORMS, B., "L'expression du taux effectif global en matière de crédit hypothécaire", (étude réalisée pour la Commission européenne n° B5 - 1030/92/013150), 1993, side 37 ; i Belgien kan der nu gives pant i fast ejendom i forbindelse med enhver fordring, etc.

¹⁷ Følgende oplysninger om forholdene i visse medlemsstater kan illustrere spørgsmålet:

- I Tyskland anvendes der kun maksimumsbeløb i forbindelse med kredit til en enkeltperson, når formålet er at finansiere påbegyndelse af erhvervsvirksomhed (100 000 DM (dvs. 52 000 EUR), ændret til 50 000 EUR). Minimumsbeløbet på 400 DM er ændret til 200 EUR (§ 3, (1) 1 og 2 i Verbraucherkreditgesetz).
- Den østrigske lovgivning kender ikke til maksimumsbeløb og finder anvendelse på kreditaftaler på over 20 000 EUR.
- I Belgien gælder denne undtagelse kun delvis i forbindelse med visse formkrav, og hvad angår maksimumsløb kun sammen med den undtagelse, der er omhandlet i stk. 4.
- I Danmark anvendes der hverken maksimums- eller minimumsbeløb, jf. dog kapitlet om långivers forpligtelse til at informere, hvor der findes et minimumsbeløb på 1 500 kr (196 EUR) (§ 3, stk. 3, nr. 1), i Kreditaftaleloven).

- I Finland finder visse nationale bestemmelser ikke anvendelse i forbindelse med kreditter på under 200 EUR, og der gælder særlige regler for tilbagebetaling før forfaldstidspunktet af beløb på over 20 000 EUR. Der findes dog ikke egentlige maksimumsbeløb.
- I Frankrig kender man ikke til minimumsbeløb. Man udelukker kreditaftaler om beløb på 140 000 FF (21 342,86 EUR) og derover, men ikke bestemmelser om reklame for gratis eller salgsfremmende kredit (art. L.311-3, al. 1er, 2°, et al. 2, Code de la consommation : décret n°88-293, article D.311-1). Beløbene er ikke ændret siden 1988. Værdien af et lån på ubestemt tid i form af en kassekredit sættes til det beløb, som kassekreditten er nået op efter de første tre måneders brug (Cour d'Appel de Toulouse, 3ème ch., 2 avril 1996, n° 96-498, Bull. Inf. Cass. 01/10/1996 : loven finder kun anvendelse på lånebeløbet, og derfor skal der ikke tages hensyn til de samlede omkostninger i forbindelse med kreditten).
- I Irland anvendes der hverken minimums- eller maksimumsbeløb. Man udelukker dog lån mod pant fra godkendte pantelånere (sect. 3, (2), c i Consumer Credit Act).
- I Luxembourg er der med udgangspunkt i belgisk lov af 19. juli 1957 (som blev ophævet i 1991) fastsat et minimumsbeløb på 7 500 LUF (185,92 EUR) og et maksimumsbeløb på 1 000 000 LUF (24 789,35 EUR) (art. 3, 1, f) loi réglementant le crédit à la consommation).
- I Nederlandene kender man ikke til minimumsgrænser for mindre beløb. Artikel 3, stk.3 i "wet op het consumentenkrediet" omhandler en maksimumsgrænse for beløb på over 40 840 EUR (90 000 gylde).

- I Det Forenede Kongerige blev der i 1998 fastsat et maksimumsbeløb på 43 381 EUR (25 000 £). Maksimumsbeløbet finder dog ikke anvendelse i forbindelse med reklame eller særlige tilbud, godkendelse af mægler og ågerrente. Selvom den oprindelige kredit (maksimumsbeløb) forhøjes, finder loven fortsat anvendelse, også hvis beløbet når op på 25 000 £, medmindre der er tale om kredit i form af træk på en løbende konto. En variabel sats kan ikke automatisk føre til en ændring af anvendelsesområdet.

¹⁸ Det gælder ikke i forbindelse med omkostninger, som skyldes manglende opfyldelse af kreditaftalen.

¹⁹ Jf. den sammenlignende oversigt, som er offentliggjort i beretningen om gennemførelsen af direktiv 90/88/EØF, KOM (96) 79, endelig udg. af 12.04.96, punkt 97, s. 234 og situationen i USA, hvor man har en lignende lovgivning, der er mere vidtrækkende med hensyn til betingelserne for udelukkelse end direktivet (US code, Title 15, Section 1605 (b)).

²⁰ Med hensyn til forsikringer henvises der til punkt 6.1.

²¹ Selvom forskellen mellem 0,1 % og 0,2 % ikke har nogen væsentlig betydning i forbindelse med mindre kreditter (bl.a. sammenlignet med de satser på 200 til 300 % (og mere), som "money-lenders" i Det Forenede Kongerige og Irland anvender), så er det ikke tilfældet i forbindelse med større kreditbeløb, som skal tilbagebetales med kort frist, hvor forskellen udtrykt i omkostninger pr. måned kan beløbe sig til adskillige euroer.

²² På den måde bliver størrelserne tilstrækkeligt gennemskuelige, og man undgår, at renterne for givne perioder beregnes efter uendeligt mange forskellige metoder med diverse pro rata temporis regler, som kun har lidt til fælles med tidens lineære karakter (caractère linéaire du temps). En proportional sats for givne perioder (taux périodique proportionnel) svarer ikke til de reelle omkostninger og resulterer i større udgifter end dem, forbrugeren havde accepteret.

²³ Jf. Beretning om gennemførelsen af direktiv 90/88/EØF – KOM (96) 79, endelig udg. af 12.04.96, s. 5, punkt 26.

²⁴ Jf. Beretning om gennemførelsen af direktiv 87/102/EØF om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om forbrugerkredit – KOM (95) 117, endelig udg. af 11.05.95, punkt 27 og 219. Sammenfattende rapport over reaktioner og kommentarer. KOM (97) 465, endelig udg. af 24.09.97, punkt 2.9.

²⁵ Jf. Kommissionens henstilling 92/48/EØF af 18. december 1991 om forsikringsmæglere.

²⁶ Således som det bl.a. foreskrives i den belgiske, franske, luxembourgske og nederlandske lovgivning.

²⁷ I henhold til tysk lovgivning skal aftalen om "kreditformidling" udfærdiges skriftligt og angive det gebyr, forbrugeren skal betale kreditformidleren, som en procent af kreditbeløbet. I modsat fald er aftalen ugyldig. Aftalen skal også i givet fald angive det gebyr, långiver skal betale (§ 15 VerbrKrG). Gebyret forfalder kun til betaling, hvis der ydes kredit, og forbrugeren ikke længere kan gøre fortrydelsesretten gældende. Er kreditaftalen beregnet til at tilbagebetale en anden kredit før forfaldstidspunktet, betales der kun et gebyr, hvis de årlige omkostninger i procent (uden gebyret) i forbindelse med den nye aftale ikke er højere end de årlige omkostninger i forbindelse med den kredit, der skal tilbagebetales, og kreditformidleren var orienteret om formålet (§ 16 VerbrKrG). Hvis kreditaftalen anvendes til at finansiere en tjenesteydelse, kan der ikke kræves nogen form for tillægsgebyr fra forbrugeren, kun tilbagebetaling af nødvendige forskud/udlæg, som kreditformidleren har sørget for –« *daß dem Kreditvermittler entstandene, erforderliche Auslagen zu erstatten sind* »- (§ 17 VerbrKrG).

²⁸ Bl.a. Belgien og Nederlandene.

²⁹ Her tænkes der bl.a. på "open end lease"-aftaler og "balloon"-aftaler i al almindelighed.

³⁰ Jf. generaladvokat Philippe Legers konklusioner af 28. oktober 1999 og Domstolens dom (Femte Afdeling) af 23. marts 2000 i sag C-208/98 Berliner Kindl Brauerei AG mod Andreas Siepert : en kautionaftale er ikke omfattet af direktiv 87/102/EØF.

³¹ Den nuværende situation kan kort sammenfattes som følger:

- I Tyskland er fortrydelsesfristen ("Widerruf") på 7 dage, dog ikke for kreditaftaler, som kun indebærer betaling af renter kvartalsvis uden andre omkostninger, og som kan tilbagebetales når som helst uden tillægsafgifter. Fristen gælder fra det tidspunkt, hvor forbrugeren modtager - letlæselig og tydelig - information om, at denne facilitet eksisterer (§ 7 VerbrKrG.).
- I Belgien har forbrugeren en fortrydelsesret "renonciation" på 7 arbejdsdage at regne fra aftalens undertegnelse, når aftalen er indgået i nærværelse af de to parter uden for långivers eller kreditformidlers forretningssted, og en fortrydelsesret "renonciation" på 7 arbejdsdage at regne fra aftalens undertegnelse, når aftalen indgås den dag, forbrugeren har modtaget et gyldigt afgivet kredittilbud, dog ikke i forbindelse med afbetalingssalg og leasing (Article 18 loi relative au crédit à la consommation).
- I Frankrig har låntager en fortrydelsesfrist på 7 dage at regne fra det tidspunkt, hvor forbrugeren accepterer tilbuddet. Det oprindelige tilbud er forsynet med en formular, som forbrugeren kan anvende til at gøre fortrydelsesretten gældende.
- I Irland har forbrugeren en fortrydelsesret på 10 kalenderdage at regne fra det tidspunkt, hvor forbrugeren modtager kreditaftalen. Forbrugeren kan give afkald på denne ret ved at undertegne en særskilt erklæring, som indeholder en advarsel om, at forbrugeren på den måde giver afkald på sine rettigheder. Fortrydelsesretten gælder ikke i forbindelse med boliglån, kredittortslån eller kassekreditter fra et kreditinstitut (sect. 50 Consumer Credit Act).
- I Luxembourg har forbrugeren kun fortrydelsesret "droit à se départir" i forbindelse med kreditaftaler med en leverandør. Fortrydelsesretten gælder umiddelbart og skal gøres gældende skriftligt i løbet af på 2 dage.
- I Det Forenede Kongerige har forbrugeren fortrydelsesret ("cooling-off period") i forbindelse med kreditaftaler, som kan ophæves ("cancellable agreements"), men ikke i forbindelse med kreditaftaler med sikkerhed i fast ejendom – "interest in land" –, som tjener til køb af fast ejendom eller mellemfinansiering, samt kreditaftaler, som forbruger undertegner på virksomhedens, långiverens eller "negociators" (mægler, sælger etc.) forretningssted, også et midlertidigt (jf. section 67 Consumer Credit Act). Forbrugeren skal informeres om

fortrydelsesretten/retten til betænkningstid, hvad denne ret indebærer, og hvordan den kan gøres gældende, enten når forbrugeren modtager genparten af aftalen, eller ved hjælp af en meddelelse senest 7 dage efter, at kreditaftalen er indgået (jf. section 62-64 i Consumer Credit Act). Der findes flere undtagelser, som er omhandlet i "Statutory Instruments". Långiver skal overholde en række formaliteter. Forbrugeren skal i princippet udøve sin ret i løbet af 5 dage at regne fra det tidspunkt, hvor genparten af aftalen blev afleveret, eller forbrugeren fik meddelelse om denne ret. Fristen kan forlænges til 14 dage at regne fra det tidspunkt, hvor aftalen blev undertegnet, i de tilfælde som er undtaget fra reglen om forudgående meddelelse (section 68 Consumer Credit Act).

³² Ikke blot en fortrydelsesfrist, som omhandlet i artikel 4 i Rådets direktiv 85/577/EØF af 20. december 1985 om forbrugerbeskyttelse i forbindelse med aftaler indgået uden for fast forretningssted.

³³ Bl.a. Frankrig, Nederlandene, Italien, Belgien og til dels Portugal og Spanien.

³⁴ Beretning om gennemførelsen af direktiv 87/102/EØF om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om forbrugercredit – KOM (95) 117, endelig udg. af 11.05.95, punkt 273-297. Sammenfattende rapport over reaktioner og kommentarer - KOM (97) 465, endelig udg. af 24.09.97, s. 17, punkt 2.12.

³⁵ I Frankrig skal der således ikke længere betales genanvendelsesgodtgørelse i forbindelse med samtlige forbrugerkreditter og heller ikke længere i forbindelse med kredit mod pant i fast ejendom, hvis kreditten tilbagebetales på grund af salg af fast ejendom som følge af, at låntager eller låntagers ægtefælle udøver deres erhvervsaktivitet andetsteds, dør eller er tvunget til at bringe deres erhvervsaktivitet til ophør.

³⁶ Jf. bl.a. artikel 24 i den belgiske lov af 12. juni 1991 om forbrugercredit.

³⁷ Nogle af de medlemsstater, som har indført mere vidtrækkende bestemmelser, anvender følgende tre begreber:

(1) I Frankrig har man indført begrebet "**crédit affecté**". Dette begreb anvendes i en situation, hvor indgåelsen af en aftale om salg er betinget af, at der opnås et lån eller omvendt. Ifølge fransk lovgivning er långiveren, sælgeren af varer eller tjenesteydelser, derfor forpligtet til at anføre i aftalen om salg af varer eller tjenesteydelser, at prisen betales ved hjælp af en kredit (article L.311-23), også selvom køber afslår det lån, som sælger tilbyder, og anvender en kredit fra et organ efter eget valg, og kreditorganet er forpligtet til at nævne de varer eller tjenesteydelser, som skal finansieres ved hjælp af kreditten (article L.311-20). Der findes bestemmelser om forholdet mellem de to aftaler på to afgørende tidspunkter (a) ved indgåelsen og (b) ved opfyldelsen.

(2) I Tyskland har man indført begrebet "**wirtschaftliche Einheit**" (økonomisk enhed). En købsaftale udgør en transaktion i forbindelse med kreditaftalen, når kreditten tjener til at finansiere købsprisen, og de to aftaler bør opfattes som en økonomisk enhed. Der må antages at være tale om en økonomisk enhed, hvis långiver har bedt sælger om assistance i forbindelse med kreditaftalens udfærdigelse eller indgåelse (§ 9 (1) VerbrKrG). Købsaftalen kan kun opfyldes, hvis forbrugeren ikke har gjort sin fortrydelsesret i forhold til kreditaftalen gældende. I kontraktbestemmelsen om fortrydelse skal der henvises til denne ret. Fortrydelsen er fortsat gældende, også selvom lånet endnu ikke er tilbagebetalt. Forbrugeren kan afslå at tilbagebetale lånet, forudsat at han anlægges sag og fritages for at opfylde sine forpligtelser over for sælger.

(3) I Det Forenede Kongerige har man beholdt begrebet "**joint and several liability**". Section 75 i British Consumer Credit Act (BCA) omhandler « *the liability of the creditor for breaches by the supplier under a debtor-creditor-supplier agreement* ». På grund af det nære forhold mellem långiveren og leverandøren af varer eller tjenesteydelser i forretningsmæssig henseende skal ansvaret for den skade, der opstår, hvis forbrugeren modtager defekte varer eller tjenesteydelser eller ikke modtager de bestilte varer eller tjenesteydelser eller kun en del deraf, ikke bæres af långiveren alene, men af långiveren og leverandøren. Forbrugeren skal have mulighed for at anlægges sag mod den ene eller den anden part eller mod dem begge for at blive holdt skadesløs. Bestemmelsen finder ikke anvendelse på alle kreditaftaler, kun på dem, der er omhandlet i "article 12, b and c, BCA", dvs. « *credit agreements which are made under pre-existing*

arrangements, or in contemplation of future arrangements, between the creditor and the supplier». Bestemmelsen om eneret og kravet om forudgående anvendelse af retsmidler mod leverandøren er ikke medtaget.

³⁸ Man skal dels undersøge, om det er muligt at dække "arbejdsløshed", og dels definere forsikringsbegivenhederne nøje.

³⁹ Jf. bl.a. artikel 46 i den irske og artikel 39 i den belgiske lov om forbrugerkredit.

⁴⁰ Jf. beretning om gennemførelsen af direktiv 87/102/EØF om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om forbrugerkredit – KOM (95) 117, endelig udg. af 11.05.95, punkt 184-188. Sammenfattende rapport over reaktioner og kommentarer - KOM (97) 465, endelig udg. af 24.09.97, punkt 2.5.

⁴¹ På grundlag af en aftale, som indgås samtidig med kreditaftalen.

EUROPEAN COMMISSION
HEALTH & CONSUMER PROTECTION DIRECTORATE-GENERAL

Director-General

Brussels, 08.06.01 D07536
D(2001)

H.E. ambassadør Poul SKYTTE
CHRISTOFFERSEN
Danmarks Faste Repraesentant ved
Den Europæiske Union
Rue d'Arlon 73
1040 Bruxelles
eu-rep@brubee.um.dk
fax : 02/230 93 84

**Subject: Revised Consumer Credit Directive:
Hearing with government experts on Consultation Paper
July 4th 2001**

At the Internal Market/Consumer Council on 30 May Commissioner David BYRNE announced that a Consultation Paper on the revision and updating of the consumer credit Directive 87/102/EEC has been prepared by my services. This paper would be circulated to Member States, industry bodies and consumer organisations with a view to organising hearings with representatives of these interested parties during the first two weeks of July.

I am pleased to enclose a copy in the official language(s) of your country as well as a copy of the original version in French of this Consultation Paper which I request you to forward to the competent national authorities together with an invitation to attend a meeting at the

**Conference Centre Albert Borschette, rue Froissart 36, 1040 Brussels
on July 4th 2001 from 9.30 a.m. until 6.00 p.m.**

Although the Commission will be able only to reimburse the travel expenses of one expert from each Member State I would be much obliged if the delegation could include representatives of both the authority in charge of financial services and the authority in charge of consumer affairs. This would ensure the government complement to the hearings with industry and consumer representatives.

If you require more information, please contact Mr. Jens Ring (+32 2 295 69 47) for overall responsibility or Mr. Johan Van Lysebettens (+32 2 299 48 50) for more technical questions.

Yours sincerely,

(signed)
Robert J. COLEMAN

Enclosure: Consultation Paper in Danish and in French

DANMARKS FASTE REPRÆSENTATION

ved den Europæiske Union
Bryssel

PAR PORTEUR

Europa-Kommissionen
Rue de la Loi 200
1049 Bruxelles

Bilag
1

Journalnummer
400.H.2-0

REÇU LE

SIGNATURE

SG (2001) A/

12. 10. 2001

Rue d'Arlon 73
B-1040 Bruxelles
Telefon (02) 233.08.11
Telefax (02) 230.93.84
E-mail: brurep@um.dk
Telex 64.434 DANREP B

12. oktober 2001

Ændring af direktiv 87/102/EØF om forbrugerkredit

Vedlagt fremsendes Den danske regerings udtalelse til Kommissionens oplæg til debat om ændring af direktiv 87/102/EØF om forbrugerkredit

Med venlig hilsen

Katrine Schjøning
Katrine Schjøning
Juridisk attaché

Justitsministeriet

Lovafdelingen

Dato

Kontor: Formueretskontoret
Sagsnr.: 2001-7220/21-0018
Dok.: LTH20421

Den danske regerings udtalelse til Kommissionens oplæg til debat om ændring af direktiv 87/102/EØF om forbrugerkredit.

Kommissionen har den 8. juni 2001 udsendt et oplæg til debat (herefter debatoplægget) om ændring af Rådets direktiv 87/102/EØF om forbrugerkredit, som senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/7/EF (herefter forbrugerkreditdirektivet).

Den 4. juli 2001 blev der afholdt et møde mellem Kommissionen og medlemsstaterne. På mødet anmodede Kommissionen om at modtage skriftlige bemærkninger til debatoplægget.

I den anledning skal den danske regering udtale følgende:

1. Generelle bemærkninger om behovet for en revision af forbrugerkreditdirektivet

Den danske regering finder det meget positivt, at Kommissionen har udsendt et debatoplæg, der giver medlemsstaterne mulighed for at kommentere Kommissionens foreløbige overvejelser vedrørende behovet for en revision af forbrugerkreditdirektivet.

Den danske regering er enig med Kommissionen i, at de teknikker, der anvendes ved kreditgivning, har ændret sig meget, siden forbrugerkreditdirektivet blev vedtaget i 1986. Lovgivningsmæssigt er der også sket meget. Der er bl.a. sidste år vedtaget et direktiv om elektronisk handel (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/31/EF om visse retlige aspekter af informations-samfundstjenester, navnlig elektronisk handel, i det indre marked). Hertil kommer, at Kommissionens direktivforslag om fjernsalg af finansielle tjenesteydelser formentlig kan forventes vedtaget inden længe.

Det europæiske kreditmarked rummer et stort potentiale for indgåelse af aftaler på tværs af grænserne, og tidssvarende forbrugerbeskyttelsesregler er efter den danske regerings opfattelse vigtige for at fremme udviklingen af det indre marked. Regeringen er således enig med Kommis-

sionen i, at der kan være et behov for at ændre forbrugerkreditdirektivet med henblik på at tilpasse direktivet til nye markedsforhold og finansieringsformer.

Den danske regering er tillige positivt indstillet over for en vis yderligere harmonisering af forbrugerkreditområdet, i det omfang der kan påvises et reelt behov herfor med henblik på at sikre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau og et velfungerende indre marked for kreditgivning. Kommissionen opfordres til i lyset af den iværksatte høring at foretage en nøje analyse af dette behov.

Det er den danske regerings indtryk, at den danske kreditaftalelov (lov nr. 398 af 13. juni 1990 om kreditaftaler som senest ændret ved lov nr. 442 af 31. maj 2000), der gennemfører forbrugerkreditdirektivet, generelt fungerer tilfredsstillende i praksis, selv om den i begyndelsen affødte visse indkøringsproblemer. Den danske regering har i forbindelse med gennemførelsen af direktivet i vid udstrækning gjort brug af minimumsklausulen for at opnå den efter danske forhold mest hensigtsmæssige regulering.

Som anført af Kommissionen har en række medlemsstater generelt valgt at benytte direktivets minimumsklausul. På den baggrund giver Kommissionen udtryk for, at direktivets virkning på harmonisering af lovgivningerne har været begrænset, og at de forskellige regler i de enkelte medlemsstater har ført til en begrænset udvikling af det europæiske kreditmarked. En utilstrækkelig harmonisering er efter Kommissionens opfattelse således en væsentlig årsag til, at det indre marked ikke fungerer tilfredsstillende.

Regeringen er ikke på grundlag af Kommissionens debatoplæg umiddelbart overbevist om rigtigheden af denne påstand. Det er regeringens opfattelse, at en begrænset udvikling af de grænseoverskridende kreditaftaler på forbrugerområdet meget vel kan have andre årsager, f.eks. at det i mange tilfælde vil forekomme mest nærliggende for forbrugerne henset til lånebeløbets størrelse at indgå en kreditaftale med en långiver i ens eget lokalområde – også under hensyn til klagemulighederne i tilfælde af tvister. Kommissionen bør derfor nøje undersøge det reelle behov for yderligere harmonisering.

Hvis Kommissionen vælger at stille forslag om en ændring af forbrugerkreditdirektivet, bør et sådant direktiv i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet udformes som et minimumsdirektiv. Den danske regering lægger betydelig vægt på, at en eventuel ændring af forbrugerkreditdirektivet ikke medfører, at medlemsstaterne mister deres mulighed for at opretholde eller vedtage nationale regler, der sikrer forbrugerne en bedre beskyttelse end direktivets regler. Forbrugerkreditdirektivet indeholder navnlig regler om kreditgavernes oplysningspligt i forbindelse med markedsføring og indgåelse af kreditaftaler og det er derfor værd at bemærke, at direktivforslaget om fjernsalg af finansielle tjenesteydelser, der i øjeblikket forhandles, under rådets forhandlinger

foreløbigt er blevet udformet som et minimumsdirektiv for så vidt angår oplysningsforpligtelserne.

Det er den danske regerings generelle holdning, at forbrugerbeskyttelsesdirektiver, herunder direktivforslag om forbrugerkredit, bør udformes som minimumsdirektiver. Dette er også i overensstemmelse med målsætningerne i EF-traktatens artikel 153. Direktiver om forbrugerbeskyttelse på det kontraktretlige område er desuden hidtil blevet udformet som minimumsdirektiver.

For så vidt angår Kommissionens overvejelser om indførelse af fælles generelle regler om fortrydelsesfrister (pkt. 5.1. i debatoplægget), skal den danske regering minde om, at der allerede i dag eksisterer fællesskabsforskrifter om fortrydelsesret ved indgåelse af aftaler uden for fast forretningssted (dørsalg) og ved fjernsalg. Der henvises til henholdsvis Rådets direktiv 85/577/EØF af 20. december 1985 om forbrugerbeskyttelse i forbindelse med aftaler indgået uden for fast forretningssted og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF af 20. maj 1997 om forbrugerbeskyttelse i forbindelse med aftaler vedrørende fjernsalg. Hertil kommer, at Kommissionens direktivforslag om fjernsalg af finansielle tjenesteydelser også indeholder forslag til regler om fortrydelsesret.

Efter regeringens opfattelse bør det generelle aftaleretlige princip om, at indgåede aftaler skal opfyldes, kun fraviges, hvis der kan påvises et særligt behov herfor. Karakteristisk for den nuværende EU-regulering vedrørende fortrydelsesret er, at der alene er indført regler om fortrydelsesret, hvis der som følge af bestemte *markedsføringsformer* har været et særligt behov for at give forbrugerne den beskyttelse, der ligger i at kunne fortryde en aftale. Forbrugerkreditdirektivet regulerer bestemte aftaler, men ikke bestemte markedsføringsformer.

På den baggrund kan der efter regeringens opfattelse stilles spørgsmål ved, om der eksisterer et reelt behov for at indføre en generel fortrydelsesret ved kreditaftaler.

2. Direktivets anvendelsesområde

2.1. Forbrugerbegrebet

I forbrugerkreditdirektivet defineres en forbruger som "en fysisk person, der ved en retshandel, som er omfattet af ... [direktivet], optræder med et formål, der må anses at ligge uden for hans erhvervsmæssige virkefelt." Definitionen svarer til den definition, der anvendes i de øvrige direktiver om forbrugerbeskyttelse.

Kommissionen rejser i debatoplægget spørgsmål om, hvorvidt direktivets definition af en forbruger bør udvides til at omfatte fysiske personer, som anvender den ydede kredit til erhvervsformål, f.eks. påbegyndelse af erhvervsvirksomhed. Definitionen kunne også omfatte blandede

aftaler, dvs. aftaler om ydelse af kredit til en fysisk person til hovedsagelig, men ikke udelukkende privat forbrug.

Den danske regering er enig i, at der i visse situationer også kan være et behov for at beskytte især mindre erhvervsdrivende, men finder umiddelbart ikke, at dette bør ske ved at udvide forbrugerkreditdirektivets anvendelsesområde.

Imidlertid er der generelt ikke det samme beskyttelsesbehov ved fysiske personers optagelse af kredit til erhvervsformål, som ved indgåelse af kreditaftaler til forbrug. I erhvervsforhold gøres der formentlig i langt videre omfang brug af selvstændig professionel rådgivning, f.eks. advokat eller revisorbistand.

Det vil således være vanskeligt i direktivet at definere de tilfælde, hvor en erhvervsdrivende har samme beskyttelsesbehov som en forbruger. Bliver anvendelsesområdet for bredt i forhold til det reelle behov, vil direktivet enten fastsætte et for højt forbrugerbeskyttelsesniveau i de omfattede erhvervsforhold eller fastsætte et for lavt beskyttelsesniveau i forhold til forbrugerne. Især den sidstnævnte situation vil efter den danske regerings opfattelse være meget uheldig.

2.2. Kreditaftaler omfattet af direktivet

Kommissionen nævner i debatoplægget, at lån mod pant i fast ejendom bliver mere og mere udbredt som en måde at finansiere af køb af forbrugsgoder på, og Kommissionen konstaterer på den baggrund, at der ikke længere synes at være nogen grund til at opretholde en skelnen mellem "forbrugerkredit" og kredit mod pant i fast ejendom. Et nyt forbrugerkreditdirektiv bør efter Kommissionens opfattelse finde anvendelse på alle former for kredit, som ydes til fysiske personer, uanset beløbets størrelse, den krævede sikkerhedsstillelse og formålet med den ydede kredit. Kommissionen vil dog undtage realkreditlån, der har til formål at finansiere erhvervelse eller modernisering af fast ejendom (debatoplæggets pkt. 1.2.), idet disse er omfattet af en særlig adfærdskodeks for europæiske udbydere vedrørende information om boliglån forud for kontraktindgåelse.

Alle kreditaftaler mod pant i fast ejendom er omfattet af kreditaftaleloven, der gennemfører forbrugerkreditdirektivet i Danmark.

Danmark er principielt enig med Kommissionen i, at der er behov for at udvide forbrugerkreditdirektivet til også at omfatte lån mod pant i fast ejendom. Det bør dog nøje overvejes, om forslag om en sådan udvidelse eventuelt bør afvente den evaluering af virkningen af den ovenfor nævnte kodeks, som Kommissionen har bebudet at ville fremlægge inden 2 år. Til den tid vil der for-

mentlig foreligge et bedre grundlag for at vurdere, om realkredit og boliglån bør reguleres i forbrugerkreditdirektivet.

Hvis forbrugerkreditdirektivets anvendelsesområde udvides, bør alle kreditaftaler mod pant i fast ejendom imidlertid være omfattet af reguleringen, uanset om disse lån anvendes til boligformål eller andet. Det vil således være uhensigtsmæssigt at sondre mellem boliglån mod pant i fast ejendom og lån til andre formål ligeledes mod pant i fast ejendom. En sådan sondring efter formålet med lånet blev opgivet i dansk lovgivning for en del år siden, idet det i praksis er meget vanskeligt at skelne mellem forskellige låneformål. Det skyldes, at en friværdi i fast ejendom kan belånes til såvel boligformål som andre formål. En eventuel sondring bør således efter regeringens opfattelse alene basere sig på den sikkerhed, der stilles, og ikke på låneformålet. Under alle omstændigheder bør en eventuel kommende udvidelse af forbrugerkreditdirektivet tage hensyn til disse vanskeligheder og til de store forskelle, der er i EU-landene på dette område.

2.3. De årlige omkostninger i procent

2.3.1. Beregningsgrundlaget for de årlige omkostninger i procent

Med henblik på at skabe en så ensartet retstilstand i Fællesskabet som muligt, kan det som fremhævet af Kommissionen være hensigtsmæssigt at præcisere beregningsgrundlaget for de årlige omkostninger i procent. Den danske regering kan principielt tilslutte sig, at der skabes klare regler om, hvilke omkostninger i forbindelse med kreditten der skal medregnes ved fastsættelsen af de årlige omkostninger i procent.

Kommissionen anviser imidlertid ikke i debatoplægget, hvorledes reglerne for beregningsgrundlaget kan gøres mere klare og gennemskuelige.

Beregningsgrundlaget er et meget vanskeligt område at harmonisere. Det kan være svært at sammenligne omkostninger i forbindelse med forbrugerkredit på tværs af landegrænserne, idet omkostningerne dels har forskellige benævnelser i de enkelte lande, dels ofte er tæt knyttet til nationale kutymen i det land, hvor kreditten gives.

Udarbejdelse af en egentlig "positivliste" over omkostninger, der skal medtages i beregningsgrundlaget, kan være hensigtsmæssig, men rejser også umiddelbart en række problemer. For det første vil det være vanskeligt at foretage en udtømmende definition af de omkostninger, der skal medtages. For det andet vil udarbejdelsen af en "positivliste" formentlig medføre, at direktivet vil skulle revideres ganske ofte. Endelig kan en "positivliste" kombineret med den nuværende "negativliste" skabe usikkerhed hos såvel forbrugeren som kreditgiverne i de tilfælde, hvor en given omkostning ikke umiddelbart er omfattet af en af listerne.

En yderligere harmonisering af dette område bør derfor ske på grundlag af nøje overvejelser og et grundigt analysearbejde.

3. Kreditformidlerne

Med hensyn til information om kreditformidleren til forbrugeren er den danske regering positivt indstillet over for, at der skabes større klarhed for forbrugeren om kreditformidlerens identitet og beføjelser.

Kommissionen lægger i debatoplægget endvidere op til at stramme direktivets regler om medlemslandenes pligt til at overvåge gennemførelsen af direktivets bestemmelser om kreditformidlere. Kommissionen rejser spørgsmålet, om adgangsbetingelserne til hvervet som kreditformidler bør harmoniseres med fokus på hæderlighed og faglig kompetence.

Efter regeringens opfattelse bør det meget nøje overvejes, om der er et reelt behov for en EU-regulering på dette område.

I Danmark stilles der ikke noget generelt krav om autorisation eller lignende for at kunne yde eller formidle kredit. Indlånsvirksomhed er derimod forbeholdt pengeinstitutter og realkreditinstitutter.

Indførelse af et EU-krav om, at kreditformidling kræver særlig tilladelse, vil kræve opbygning af et betydeligt administrativt apparat. Det gælder ikke mindst, hvis der samtidig stilles faglige krav til personalet hos kreditgiver. Efter dansk opfattelse må det overvejes nøje, om fordelene ved at indføre regler om tilladelse til kreditformidling overstiger ulempen ved de administrative omkostninger.

Det må endvidere overvejes, hvad der skal forstås ved "kreditformidling", herunder om f.eks. pengeinstitutter skal være omfattet af en eventuel regulering af kreditformidlere, selv om pengeinstitutter ikke normalt formidler kredit, men derimod selv stiller kredit til rådighed.

Hvis Kommissionen finder, at der bør indføres fælles regler om krav til kreditformidling, er det regeringens opfattelse, at sådanne regler mest hensigtsmæssigt kan indføres i en selvstændig henstilling eller direktiv, men ikke i forbrugerkreditdirektivet.

Udarbejdelsen af sådanne regler bør i givet fald tage udgangspunkt i de retningslinier, der gælder for forsikringsmæglere. Der henvises til Kommissionens henstilling af 18. december 1991 om

forsikringsmæglere, EFT 1992 L 19, s. 32, samt Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om forsikringsmæglervirksomhed (KOM(2000) 511).

4. Bedre informationer til kreditgiveren

Kommissionen lægger i debatoplægget op til, at långivere skal have bedre informationer om låntagers økonomiske situation til vurdering af forbrugernes solvens. Det nævnes i debatoplægget, at f.eks. databaser kan være medvirkende til, at långivere nægter at give kredit til forbrugere, som risikerer overdreven gældsætning som låntagere.

Den danske regering er skeptisk over for at behandle problemer vedrørende overdreven gældsætning i forbindelse med et direktiv, som vedrører indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om forbrugerkredit.

Nationale regler, der har til formål at modvirke, at forbrugeren pådrager sig en uforholdsmæssigt stor gældsbyrde, har hovedsageligt et socialt sigte og er udformet forskelligt fra medlemsstat til medlemsstat. Det er regeringens principielle holdning, at reguleringen af sådanne problemstillinger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet fortsat bør overlades til de enkelte medlemsstater. Det vil desuden formentlig være særdeles vanskeligt at nå til enighed om fælles regler, som vil kunne fungere tilfredsstillende i de enkelte lande.

Regeringen kan i lyset heraf tilslutte sig Kommissionens holdning i debatoplæggets punkt 6.3, hvorefter problemer om overdreven gældsætning ikke bør behandles i forbrugerkreditdirektivet. Regeringen finder på linie hermed heller ikke, at regler om bedre informationer, der har til formål at begrænse overdreven gældsætning, bør behandles i dette direktiv.

Efter regeringens opfattelse er der ikke behov for, at der på fællesskabsplan indføres særlige regler om databaser vedrørende forbrugeres gældsforpligtelser. Registre over "negative" oplysninger, dvs. oplysninger om forbrugernes misligholdelse, findes formentlig allerede i alle medlemslande. Der synes ikke at være behov for en yderligere regulering af disse databaser ud over den, der allerede i dag følger af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger.

Det anføres i debatoplægget, at der i en række lande desuden findes private eller offentlige databaser med oplysninger om forbrugernes samlede gældsforpligtelser (såkaldte "positive" oplysninger).

Efter regeringens opfattelse er det ikke hensigtsmæssigt gennem vedtagelse af fælles regler at stille krav om oprettelse og/eller konsultation af sådanne registre inden långivning. Kreditvurderingen af forbrugerne, der må anses for et konkurrenceparameter, bør som hidtil overlades til de enkelte långivere. Disse vil selv kunne vurdere behovet for at konsultere eksisterende databaser med "positive" oplysninger.

Den danske regering kan heller ikke støtte Kommissionens tanke om at gøre det obligatorisk for forbrugerne at lade sig registrere i sådanne databaser, der i stedet bør oprettes på frivillig basis baseret på de registreredes samtykke.

5. Bedre informationer til forbrugerne og kautionister

5.1. Bedre informationer til forbrugerne

For så vidt angår bedre informationer til forbrugerne finder Danmark, at de nuværende bestemmelser i direktivets artikel 3, 4, og 6, fungerer tilfredsstillende. Danmark vil dog ikke være afvisende over for nødvendige justeringer som følge af, at nye finansieringsformer bliver omfattet af direktivets anvendelsesområde.

5.2. Kautionister

Den danske regering kan principielt tilslutte sig et forslag om, at kreditgivers oplysningsforpligtelse efter direktivet også kommer til at omfatte privates kautionistaftaler.

Kautionister modtager formentlig ofte en utilstrækkelig information, og gør sig ofte ikke tilstrækkelige forestillinger om konsekvenserne af deres kautionforpligtelse. Som følge heraf er der i Danmark mellem Finansrådet, der er interesseorganisation for finanssektoren, og Forbrugerrådet den 14. september 2001 indgået en frivillig aftale om en fælles holdning til regler for kaution. Den fælles holdning omfatter alene privat kaution, hvorved forstås tilfælde, hvor der ikke (i erhvervsmæssig sammenhæng) er et økonomisk fællesskab mellem kautionisten og låntager.

Hovedtrækkene i den fælles holdning er, at pengeinstitutterne i et letforståeligt sprog skal forklare, hvad kaution går ud på, således at kautionisten sættes bedre i stand til at overskue kautionforpligtelsens indhold og omfang. Pengeinstitutter skal således udlevere en pjece med generel information om kaution. Pjecen skal gennemgås med kautionisten forud for eventuel afgivelse af et kautionsløfte. Låntagers pengeinstitut skal endvidere informere kautionisten om låntagers øvrige kreditaftaler med pengeinstituttet med angivelse af aktuel gæld for lån samt aktuel kreditramme og udnyttelse af kredit. Kautionisten skal endvidere have kopi af seneste årsopgørelse fra

skattevæsenet, seneste 3 lønsedler samt det seneste regnskab, hvis der er tale om en virksomhed. Det skal ikke længere være muligt at stille kaution for gammel gæld. Kautionsforpligtelsens størrelse er endvidere begrænset til lånets hovedstol eller for løbende kreditter til maksimum af kreditten. Den fælles holdning gælder for kautionsaftaler, som indgås fra og med den 1. januar 2002.

Regeringen er positivt indstillet over for fastsættelse af regler om information til personer, der stiller sikkerhed for en andens forpligtelser.

Der kan dog stilles spørgsmålstejn ved, om regler om kreditgivers oplysningsforpligtelser over for kautionister vil have nogen betydning for udviklingen af det indre marked for indgåelse af kreditaftaler. Dette spørgsmål bør nøje analyseres, inden der på fællesskabsplan stilles forslag til regler om oplysningsforpligtelse over for kautionister.

Som allerede nævnt er den danske regering enig med Kommissionen i, at der kan være et beskyttelsesbehov ved privates kautionsaftaler. Regeringen finder imidlertid, at det alene er hensigtsmæssigt at fastsætte regler om kaution i forbrugerkreditdirektivet, i det omfang selve kreditaftalen og dermed hovedforpligtelsen falder ind under direktivets anvendelsesområde.

Direktivet bør ikke regulere kautionisters aftaleretlige retsstilling. Dette område bør fortsat være overladt til de enkelte medlemsstater.

6. Bedre forbrugerbeskyttelse

6.1. Maksimumssatser og åger

Kommissionen ønsker medlemsstaternes stillingtagen til spørgsmålet om, hvorvidt det er hensigtsmæssigt at indføre bestemmelser vedrørende maksimumssatser og/eller åger.

Efter dansk opfattelse giver indførelse af en maksimalrentesats anledning til retstekniske vanskeligheder, hvis man vil undgå omgåelsesmuligheder. Det lader sig næppe gøre at fastsætte en for alle låneforhold passende maksimalrentesats, idet der ved bedømmelsen af den rimelige rente må tages hensyn til den enkelte långivers risiko. Undlades dette, bliver følgen i de mere risikable lånetilfælde, enten at lånet ikke kan opnås eller at maksimalrentesatsen overtrædes. Sætter man omvendt maksimalrenten så højt, at den også dækker de risikofyldte tilfælde, er der en vis fare for, at långiverne føler sig tilskyndet til at tage den legale maksimalrente også i de mindre risikofyldte tilfælde.

På baggrund heraf kan det ikke anbefales, at der fastsættes regler om en maksimalrentesats på fællesskabsplan.

For så vidt angår en aftalt ågerrente, vil det efter regeringens opfattelse være et eksempel på et urimeligt aftalevilkår, som medlemslandene i medfør af Rådets direktiv 93/13/EØF om urimelige kontraktvilkår vil have pligt til at sørge for ikke er bindende for forbrugeren. Der ses således ikke at være behov for yderligere regler på fællesskabsplan for at kunne imødegå ågerrente.

6.2. Tilbagebetaling før forfaldstidspunktet

Det følger af forbrugerkreditdirektivets artikel 8, at en forbruger har ret til at opfylde sine forpligtelser i henhold til en kreditaftale forud for forfaldstidspunktet. Forbrugeren skal i så fald i overensstemmelse med de af medlemsstaterne fastsatte bestemmelser have ret til en rimelig reduktion af de samlede kreditomkostninger.

Efter regeringens opfattelse er artikel 8 i sin nuværende formulering til hinder for, at en långiver kan stille krav om en genanvendelsesgodtgørelse eller anden form for finansiel kompensation i forbindelse med tilbagebetaling før forfaldstidspunktet. En ændring af artikel 8, der vil give långiver denne mulighed, synes at være en kreditorbeskyttende regel, som der ikke er grundlag for at medtage i direktivet, der tilsigter at beskytte forbrugerne.

Regeringen finder med andre ord ikke, at der er anledning til eller behov for at ændre direktivets artikel 8. Det må antages at indgå i långivers overvejelser ved fastsættelse af betingelserne ved kreditgivning, at låntager har mulighed for at indfri før forfaldstidspunktet.

6.3. Långiverens og leverandørens solidariske ansvar

Kommissionen baserer sig i beskrivelsen af overvejelserne omkring en ændring af direktivets artikel 11, stk. 2, på andre medlemsstaters ordninger.

Det kan i den forbindelse oplyses, at bestemmelsen er gennemført i dansk ret i kreditaftalelovens § 33, stk. 2, hvorefter en forbruger over for kreditor kan rejse samme pengekrav på grundlag af købet som over for sælgeren. Forbrugerne må dog først sandsynliggøre, at sælgeren ikke opfylder sine forpligtelser, og kravet kan ikke overstige, hvad vedkommende kreditor har modtaget som betaling fra forbrugeren i anledning af købet.

Bestemmelsen, der indebærer en vis solidarisk hæftelse mellem sælger og kreditgiver, er udtryk for en vanskelig balance mellem på den ene side hensynet til forbrugeren, der kan have et berettiget krav mod sælger, som sidstnævnte imidlertid ikke kan opfylde, og på den anden side hensynet til kreditgiver, der som udgangspunkt ikke er ansvarlig for det forhold, der har udløst et pengekrav mod sælger.

På baggrund af den gennemgang Kommissionen har foretaget af enkelte medlemsstaters implementering af direktivets artikel 11, stk. 2, anfører Kommissionen, at det findes berettiget at foreslå en lempelse af betingelserne i bestemmelsen. Den danske regering forstår Kommissionens overvejelser således, at de går i retning af at udvide anvendelsesområdet for den solidariske hæftelse i direktivets artikel 11. Efter regeringens opfattelse har Kommissionen imidlertid ikke påvist et behov for en sådan udvidelse.

Hertil kommer, at Kommissionens overvejelser på dette punkt efter den danske regerings opfattelse rejser en lang række meget vanskelige og principielle spørgsmål, der tillige må overvejes meget nøje, inden der forslås nye regler.

For det første vil en ændring i direktivbestemmelsen kunne forrykke ovennævnte balance mellem forbrugeren og kreditgiveren, hvilket vil kunne have meget uheldige konsekvenser. For det andet risikerer Kommissionen med et forslag til ændring af artikel 11 at gribe ind i grundlæggende formueretlige ordninger i medlemsstaterne, herunder navnlig princippet om, at en aftale som udgangspunkt kun binder aftalens parter. Fravigelser fra dette princip bør kun ske undtagelsesvis og på grundlag af grundige overvejelser. Endelig har Kommissionen efter den danske regerings opfattelse ikke i sit debatoplæg dokumenteret et behov for en ændring af artikel 11, herunder fjernelse af ordet "alene" i stk. 2.

Sammenfattende er den danske regering meget skeptisk over for en revision af direktivets artikel 11. En eventuel ændring af bestemmelsen bør under alle omstændigheder bero på en grundig analyse af samtlige medlemsstaters gennemførelse af artikel 11, stk. 2, og den bør ikke gå i retning af en øget solidarisk hæftelse, idet det kan komme i strid med andre bestemmelser, som har til formål at undgå, at kreditformidlere, f.eks. pengeinstitutter, udsætter sig selv for risici ved andre former for virksomhed. Eksempelvis må danske pengeinstitutter af samme årsag kun drive pengeinstitutvirksomhed.

7. Bedre procedurer for behandling af misligholdelse

7.1. Sikre sig mod risikoen for misligholdelse: forsikringer

Kommissionen rejser i debatoplægget spørgsmålet, om det vil være hensigtsmæssigt, at långiver er forpligtet til at tegne en almindelig forsikring for samtlige kreditaftaler mod misligholdelse i de tilfælde, der er omhandlet i det nuværende direktivs artikel 1a, stk. 2, litra v.

Det er umiddelbart et betydeligt indgreb i aftalefriheden at kræve, at långiver skal være forpligtet til at tegne en forsikring mod misligholdelse for enhver form for kreditaftaler, der indgås med forbrugere. Det må efter den danske regerings opfattelse være op til den enkelte kreditgiver at

vurdere kreditrisikoen og på baggrund heraf bestemme, om risikoen skal afdækkes i et forsikringsselskab.

Hvis Kommissionens overvejelser går i retning af, at en forsikring skal holde långiver skadesløs i tilfælde af misligholdelse i de tilfælde, der er opregnet i artikel 1a, stk. 2, litra v, er dette efter regeringens opfattelse en rent kreditorbeskyttende foranstaltning, som næppe bør medtages i et forbrugerbeskyttelsesdirektiv om forbrugerkredit.

Hvis overvejelserne går i retning af også at beskytte låntager ved en sådan regulering, rejser det spørgsmålet, om det er tanken, at forsikringsselskabernes adgang til regres mod låntager skal afskæres.

Hvis forsikringsselskabet har regres over for låntager, vil en regel om obligatorisk forsikring nemlig være uden betydning for låntager, eftersom det i så fald blot vil være forsikringsselskabet og ikke långiver, der vil have et krav mod låntager.

Hvis det derimod er tanken, at forsikringsselskabet ikke skal have regres over for låntager, vil en sådan ordning ganske vist være forbrugerbeskyttende, men samtidig fratage låntager det væsentligste incitament til at betale, når der som følge af forsikringen ikke vil være nogen retsvirkning af misligholdelse. Sammenfattende er det umiddelbart den danske regerings opfattelse, at spørgsmålet om obligatorisk forsikring ikke bør reguleres i forbrugerkreditdirektivet.

Den danske regering har sympati for Kommissionens tanker om, at låntager skal kunne forsikre sig mod misligholdelse i visse tilfælde. Det bør imidlertid være frivilligt og op til den enkelte låntager, om en sådan forsikring skal tegnes.

7.2. Manglende opfyldelse af aftaler

Hvis Kommissionen finder, at der er behov for at regulere spørgsmålet om manglende opfyldelse af aftaler i forbrugerkreditdirektivet, kan den danske regering pege på den mulighed, at der eventuelt fastsættes regler om sælgerens tilbagetagelse af løsøre ved kreditkøb, når forbrugeren misligholder aftalen. Den danske kreditaftalelov indeholder allerede regler om tilbagetagelse i tilfælde af forbrugers misligholdelse.

Regeringen bemærker, at der ikke i forbrugerkreditdirektivet bør fastsættes regler af retsplejemæssig karakter. Sådanne regler bør vedtages med hjemmel i EF-traktatens generelle regler om civilretligt samarbejde, så man undgår sektorvis regulering.

Regeringen kan i øvrigt tilslutte sig, at der ikke bør indføres nye regler om kompensationsmetoder.